

UNESCO

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2013/ΤΕΥΧΟΣ 171
ISSN 1986-4442

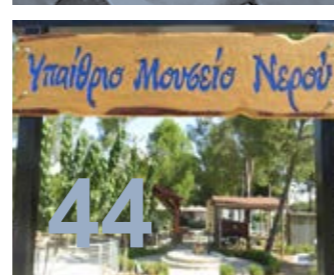
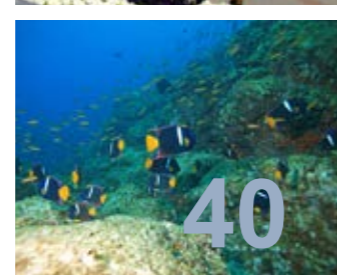
Φωτογραφία εξώφυλλου:
Λευκαρίτικο κέντημα Ευδοκίας Σταυρή
© Μαρία Λοϊζίδου

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2013/ΤΕΥΧΟΣ 171
ISSN 1986-4442

UNESCO

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εκδοτικό Σημείωμα

Με ιδιαίτερη χαρά σας παρουσιάζουμε την πρώτη έκδοση του ενημερωτικού εντύπου της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO σε ηλεκτρονική μορφή, σε μια προσπάθεια συγχρονισμού με την ψηφιακή εποχή που διανύουμε. Αναμφίβολα, οι ψηφιακές τεχνολογίες διευρύνουν το πεδίο των δυνατοτήτων μας και διανοίγουν δρόμους στη γνώση, καθιστώντας την προσβάσιμη στον καθένα. Όπως θα διαπιστώσετε διατρέχοντας το παρόν τεύχος, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, μέσα από ποικίλες δραστηριότητες και σε συνεργασία με διαφορετικούς φορείς, επιχειρεί να ευαισθητοποιήσει το κοινό γύρω από ζητήματα που άπτονται της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ανάδειξης της πολιτιστικής πολυμορφίας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της προώθησης της ειρηνικής συνύπαρξης. Σε μια περίοδο οικονομικής ύφεσης και περισυλλογής, καλούμαστε να αναθεωρήσουμε αξίες, προτεραιότητες και θεσμούς. Είναι ανώφελο ν' ανασκαλεύουμε αδιάκοπα αίτια και αιτιατά, ν' αναζητούμε φταίχτες και να επιρρίπτουμε ευθύνες για καταστάσεις συντελεσμένες, ενώ εφησυχάζουμε άπραγοι. Ας διδαχθούμε από την ιστορία, τη δική μας και των άλλων, ας καθρεφτιστούμε στην πολιτιστική κληρονομιά που κουβαλούμε, ας αναγνωρίσουμε σφάλματα ή παραλείψεις, κι επιτέλους ας τραβήξουμε μπροστά. Κάπως έτσι τουλάχιστον προτρέπει ο ποιητής, που παραμένει επίκαιρος, ενάμιση αιώνα μετά:

[...] Έχει άτοπα πολλά, βεβαίως και δυστυχώς, η Αποικία.

Όμως υπάρχει τι το ανθρώπινον χωρίς ατέλεια;

Και τέλος πάντων, να, τραβούμ' εμπρός.

(Κ.Π.Καβάφης, Εν μεγάλη ελληνική αποικία 200π.Χ.)

Παύλος Παρασκευάς
Γενικός Γραμματέας
Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO

Υπεύθυνος έκδοσης:
Παύλος Παρασκευάς

Επιμέλεια ύλης - μεταφράσεις:
Θέκλα Παπαντωνίου
Αντιγόνη Πολυνείκη

Σχεδιασμός & ηλεκτρονική σελιδοποίηση:
Αντιγόνη Πολυνείκη

Διεύθυνση:
Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO
Πολιτιστικές Υπηρεσίες
Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
Ιφιγενείας 27, 2007 Στρόβολος
Τηλ: 22809809, 22809810
Ηλ. Διεύθυνση: unesco@culture.moec.gov.cy
Ιστοσελίδα: www.unesco.org.cy

© Αργυρώ Νικολαΐδου

Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO στεγάζεται στα γραφεία του Οργανισμού και αποτελεί το σύνδεσμο της χώρας μας στον Οργανισμό. Παρακολουθεί ενεργά όλα τα θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την Κύπρο, ενημερώνοντας συστηματικά τα αρμόδια Υπουργεία και Τμήματα του κράτους. Παράλληλα, έχει την ευθύνη της διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων για προβολή της Κύπρου και ποικίλων πτυχών του πολιτισμού της στην UNESCO. Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Κύπρου στην UNESCO είναι ο Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Γαλλία, Α.Ε. κ. Μάριος Λυσιώτης.

BEYOND DRESS CODES: FASHION BETWEEN TRADITION AND MODERNITY

Εκδηλώσεις Μόνιμης Αντιπροσωπείας

Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO, σε συνεργασία με την Ελληνοαμερικανική Ένωση και το Σύνδεσμο Σχεδιαστών Μόδας Κύπρου, παρουσίασε στα κεντρικά κτήρια της UNESCO στο Παρίσι, την έκθεση «Beyond Dress Codes: Fashion Between Tradition and Modernity» (Από την Παραδοσιακή Φορεσιά στη Σύγχρονη Μόδα). Η έκθεση, αποτελούσε μια απόπειρα διαλόγου μεταξύ της ενδυματολογικής παράδοσης του ελληνικού έθνους με τη σύγχρονη μόδα, όπου παραδοσιακές ενδυμασίες αναδείχθηκαν ως ζωντανές πηγές έμπνευσης και δημιουργίας.

Στην αρχική της παρουσίαση, η έκθεση φιλοξενήθηκε το 2010 στις γκαλερί της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης στην Αθήνα και στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, και περιλάμβανε 100 πρωτότυπα έγχρωμα σχέδια ελληνικών παραδοσιακών ενδυμασιών και κεφαλόδεσμων του ζωγράφου Γήση Παπαγεωργίου καθώς και ενδύματα διακεκριμένων σύγχρονων σχεδιαστών μόδας από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στη συνέχεια, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έκθεση φιλοξενήθηκε από τις 27 Σεπτεμβρίου 2012 έως και τις 2 Μαΐου 2013 στο Μουσείο Βύρωνος του Πολιτιστικού Κέντρου της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο.

Στο Κυπριακό κοινό, η έκθεση παρουσιάστηκε εμπλουτισμένη με σαράντα πρωτότυπα σχέδια παραδοσιακών ενδυμασιών της Κύπρου του Γ. Παπαγεωργίου, επτά ζωγραφικές ερμηνείες κυπριακών παραδοσιακών φορεσιών από τον εικαστικό Λευτέρη Ολύμπιο καθώς και με δημιουργίες σύγχρονων Κυπρίων σχεδιαστών μόδας,

εμπνευσμένες από τις παραδοσιακές ενδυμασίες και τη λαϊκή τέχνη της Κύπρου (Χρίστος Αβραάμ, Μάριος Γρηγοριάδης, Κίκα Ιωαννίδου, Φωτεινή Λάμνισου, Joanna Louca, Μαρίνα Νικολαΐδου, Παντελής Παντελής, Τότα Πατσαλίδου, Χριστίνα Πιτσιλλίδου, Dora Schabel, Lana Sevas, Έλενα Στρογγυλιώτου, Τίτα Στυλιανού, Ελένη Τζιρκαλή, Αντωνία Χαμπή, Aphroditi Hera, Μπάρμπαρα Χριστοφή).

Με τη διευρυμένη αυτή μορφή, η έκθεση φιλοξενήθηκε στο Παρίσι, στην αίθουσα Salles des Actes (Maison de l' UNESCO), από τις 15 έως και τις 31 του Μάη. Τα εγκαίνια της έκθεσης, που επιχορηγήθηκε από το ίδρυμα

Α. Γ. Λεβέντη, τέλεσε στις 15 Μαΐου 2013 ο Πρέσβης της Κύπρου στο Παρίσι, Α.Ε. κ. Μάριος Λυσιώτης. Την επιμέλεια της έκθεσης είχε η ιστορικός μόδας Λυδία Καμίση.

Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη
www.leventisfoundation.org

Σύνδεσμος Σχεδιαστών
Μόδας Κύπρου
www.cyfda.com

Ελληνοαμερικανική
Ένωση
www.hau.gr

Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO

Νέα και Δραστηριότητες

• Διεθνής Ημέρα Μουσείων

Το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (International Council of Museums, ICOM), επιθυμώντας να αναδείξει το ρόλο και τη συμβολή των Μουσείων στην ανάπτυξη της κοινωνίας και του παγκόσμιου πολιτισμού, έχει καθιερώσει, από το 1977, τη 18η Μαΐου ως Διεθνή Ημέρα Μουσείων. Σχεδόν 30.000 μουσεία σε 120 χώρες του κόσμου συμμετείχαν στους φετινούς εορτασμούς, πραγματοποιώντας ξεναγήσεις, δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

Κάθε χρόνο το Συμβούλιο καθορίζει ένα νέο θέμα, που απασχολεί ιδιαίτερα τη μουσειακή κοινότητα και σχετίζεται με τη συμβολή των Μουσείων στην ανάπτυξη της μόρφωσης και στην αμοιβαία κατανόηση και συνεργασία μεταξύ των λαών σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο φετινός εορτασμός είχε ως θέμα την εξίσωση «Μουσεία (Μνήμη + Δημιουργικότητα) = Κοινωνική Αλλαγή» με στόχο να ευαισθητοποιήσει το κοινό για το ρόλο των Μουσείων ως κέντρων που συμβάλλουν στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και της κοινωνικής συνοχής αλλά και στην ενίσχυση της πνευματικής δημιουργικότητας και στην κοινωνική ανανέωση και αλλαγή.

Η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO συμμετείχε στους φετινούς εορτασμούς στηρίζοντας μία σειρά δραστηριοτήτων του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου, της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών. Στόχος των δραστηριοτήτων ήταν η προβολή και η βιωματική επαφή του κοινού με στοιχεία της κυπριακής παράδοσης και σ' αυτές συμμετείχε σημαντικός αριθμός εθελοντών που στηρίζουν το έργο του Μουσείου, όπως καθηγητές, ηθοποιοί, καλλιτέχνες, παραδοσιακοί τεχνίτες και μαθητές. Σύνθημα των εκδηλώσεων ήταν «Να θυμηθούμε οι παλιοί, να μάθουμε οι νεότεροι, να χαρούμε και να δημιουργήσουμε.»

Σε αυτό το πλαίσιο, το Σάββατο 18 Μαΐου 2013, πραγματοποιήθηκαν ξεναγήσεις στις συλλογές του μουσείου, έκθεση έργων παιδιών, παραστάσεις θεάτρου σκιών, αφηγήσεις κυπριακών παραμυθιών και εργαστήρια κατασκευής φιγούρων θεάτρου σκιών, πιθκιαυλιού, αγγειοπλαστικής και κεντητικής με σμιλί. Επίσης, το πρόγραμμα περιελάμβανε τη διοργάνωση κυπριακών παραδοσιακών παιχνιδιών από τους εθελοντές του Μουσείου.

© Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου

Το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου ιδρύθηκε από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών το 1937 στη Λευκωσία και στεγάζεται στο διώροφο Παλαιό Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο Κύπρου, κτίσμα του 15ου αιώνα, με μεταγενέστερες προσθήκες. Το 1990 ξεκίνησαν στους χώρους του μουσείου εκτεταμένες αναστηλωτικές εργασίες, οι οποίες ολοκληρώθηκαν τον Απρίλιο του 1996. Ένα εξωτερικό δωμάτιο του ανωγείου προσαρμόστηκε σε αίθουσα Θεάτρου Σκιών, όπου εκτίθενται οι συλλογές μεγάλων караγκιοζοπαικτών της Κύπρου και υπάρχει μόνιμα εγκατεστημένη η σκηνή του αείμνηστου Χριστόδουλου Πάφου.

Στις συλλογές του Μουσείου υπάρχουν σήμερα περισσότερα από 5000 αντικείμενα που χρονολογούνται από το 17ο μέχρι και τον 20ο αιώνα. Ανάμεσά τους, έργα υφαντικής, αγγειοπλαστικής, κεντητικής, μεταλλοτεχνίας, ξυλογλυπτικής, λιθογλυπτικής, καλαθοπλεκτικής, δερματοτεχνίας, λαϊκής ζωγραφικής, φορεσιές, δαντέλες, γεωργικά εργαλεία, εργαλεία υφαντικής, και άλλα αντικείμενα καθημερινής ζωής.

Πολλά από τα αντικείμενα των συλλογών του Μουσείου αποκτήθηκαν από δωρεές ενώ άλλα αγοράστηκαν κατευθείαν από χωρικούς ή από ιδιωτικές συλλογές. Μεγάλος αριθμός των αντικειμένων προέρχεται από τις κατεχόμενες περιοχές του νησιού.

© Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου

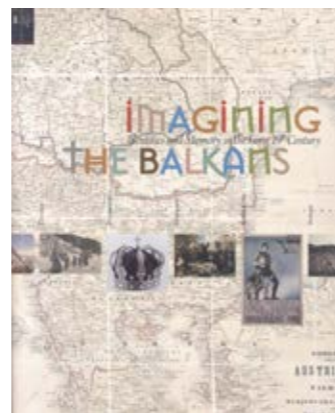
© Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου

«Η διαπίστωση των παιδιών μέσα από το εκπαιδευτικό μας πρόγραμμα ότι οι παλιοί σέβονταν το χώρο τους, την πανίδα και τη χλωρίδα, ότι έκαναν βίωμα τους όρους ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση, χωρίς καν να τους διδαχθούν κι ότι μέσα από την ιστορία διατηρείται η μνήμη και αναπτύσσεται η δημιουργικότητά τους, είναι ίσως η πιο σημαντική ικανοποίηση για τους εθελοντές του Μουσείου μας και για την ίδια την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών. Με έκπληξη διαπιστώσαμε ότι τα παιδιά πήραν στα σοβαρά το ρόλο που τους αναθέσαμε, ως πρεσβευτές του Μουσείου μας στον κόσμο. Αρκετά από τα παιδιά επέστρεψαν με τους γονείς τους για να τους ξεναγήσουν τα ίδια στο Μουσείο και να τους παραδώσουν με την σειρά τους τις γνώσεις που πήραν από την επίσκεψή τους στο Μουσείο. Αυτός είναι και ο φετινός μας στόχος: ένα μουσείο ζωντανό, ανοιχτό στο κοινό, γι' αυτό και θα επανέλθουμε με πολλά εργαστήρια για μικρούς και μεγάλους.»

*(Ελένη Χρίστου,
Διευθύντρια Μουσείου Λαϊκής Τέχνης Κύπρου)*

• Imagining the Balkans

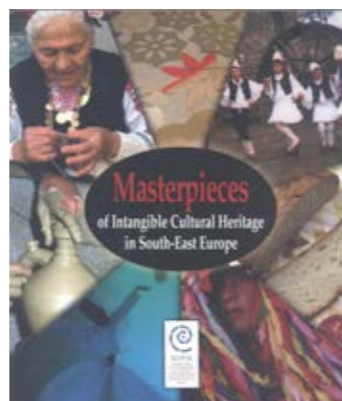
Τον περασμένο Απρίλιο εγκαινιάστηκε στο Εθνικό Μουσείο Σλοβενίας η έκθεση «Imagining the Balkans. Identities and Memory in the long 19th century», με πρωτοβουλία του UNESCO Venice Office στα πλαίσια του προγράμματος «Culture: a Bridge to Development», σε συνεργασία με το ICOM. Στόχος ήταν η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ιστορικών μουσείων σε χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης και η σκιαγράφηση της πορείας σύστασης και εξέλιξης των εθνικών κρατών της περιοχής κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα. Το υλικό που συγκεντρώθηκε από μουσεία των δεκατριών χωρών που συμμετέχουν στην έκθεση παρουσιάζει στοιχεία για τις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Ζώντας στον παλαιό κόσμο 2. Ταξιδεύοντας, επικοινωνώντας 3. Μια νέα κοινωνική διαστρωμάτωση: η άνοδος των μεσαίων τάξεων 4. Δημιουργία και διάδοση γνώσης 5. Χαρτογράφηση 6. Χρήση της ιστορίας, ηρωοποίηση 7. Δημόσιοι εορτασμοί 8. Εικόνες του Έθνους. Η Κύπρος συμμετείχε στην εν λόγω πρωτοβουλία με εκθέματα από το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας. Η έκθεση μεταφέρθηκε στη Σερβία (9/9/2013) και στη συνέχεια σε άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Ευρώπης (2014-2015).

© National Museum of Slovenia/ICOM/ICEE, 2013

• Άυλη πολιτιστική κληρονομιά

Η 7η ετήσια συνάντηση εμπειρογνομόνων για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά (ΑΠΚ) στη νοτιοανατολική Ευρώπη πραγματοποιήθηκε στη Σόφια, 27-28 Μαΐου 2013, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Κέντρο για την προστασία της ΑΠΚ και το περιφερειακό γραφείο UNESCO στη Βενετία. Στόχος ήταν η ενίσχυση μίας κοινής αντίληψης των ευκαιριών και των προκλήσεων που τίθενται από την προστασία της ΑΠΚ. Μεταξύ άλλων, συζητήθηκαν οι εθνικές πολιτικές για καταρτισμό εθνικών ευρετηρίων ΑΠΚ, η διαχείριση του πολιτιστικού τουρισμού με βιώσιμο τρόπο, ο ρόλος των τοπικών κοινοτήτων, η εκπαίδευση φορέων για την προστασία της ΑΠΚ και η συνεργασία για την προστασία στοιχείων που εντοπίζονται σε περισσότερα από ένα κράτη της περιοχής. Στη συνάντηση συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από Αρμενία, Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ιταλία, Κροατία, Κύπρο, Μαυροβούνιο, Ρουμανία, Σερβία και ΠΓΔΜ.

• World Heritage Youth Forum

Η Σερβία φιλοξένησε το 2ο Youth Forum νέων της νοτιοανατολικής Ευρώπης, 6 – 11 Απριλίου 2013, στο Gamzigrad-Romuliana, παλάτι του Γαλέριου, στο Zajecar, που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Στόχος ήταν η ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την ευαισθητοποίηση των νέων σε θέματα προστασίας της παγκόσμιας κληρονομιάς. Για τους μαθητές ήταν μια ευκαιρία να συναντήσουν νέους από άλλες χώρες, να συζητήσουν κοινές ανησυχίες τους και να συνειδητοποιήσουν το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στην προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς. Οι συνοδοί – καθηγητές παρακολούθησαν εκπαιδευτικό σεμινάριο για την ευαισθητοποίηση των μαθητών τους για την προστασία των μνημείων, τη μετάδοση των αξιών που αυτά συμβολίζουν, καθώς και τη δημιουργική προσέγγιση της ιστορίας τους, αξιοποιώντας το εγχειρίδιο της UNESCO «World Heritage in Young Hands».

ευαισθητοποίηση των μαθητών τους για την προστασία των μνημείων, τη μετάδοση των αξιών που αυτά συμβολίζουν, καθώς και τη δημιουργική προσέγγιση της ιστορίας τους, αξιοποιώντας το εγχειρίδιο της UNESCO «World Heritage in Young Hands».

• World Heritage Youth Camp, Suzhou, Κίνα

Πέντε μαθητές από την Κύπρο (The Heritage School και The Learning Center-Peyia), με συνοδό την καθηγήτρια κυρία Πάολα Χατζηλαμπρή, συμμετείχαν στο «International Youth Summer Camp on Chinese World Heritage», που πραγματοποιήθηκε στις 17 – 23 Ιουλίου 2013, στην πόλη Suzhou στην Κίνα.

Την ευθύνη της διοργάνωσης είχε το World Heritage Institute of Training and Research for the Asia – Pacific Region, υπό την αιγίδα της UNESCO, με έδρα τη Shanghai. Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους οι μαθητές συμμετείχαν σε εργαστήρια γύρω από θέματα παγκόσμιας κληρονομιάς και είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν αξιοθέατα όπως η απαγορευμένη πόλη και το Σινικό Τείχος.

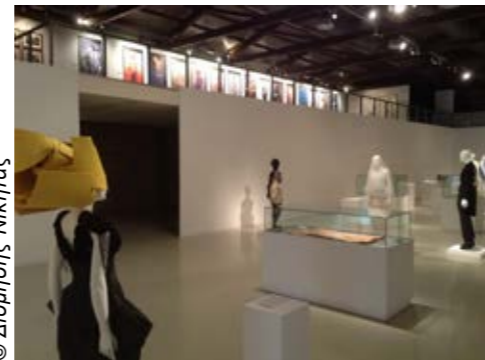
- Colors for the Planet – Art Camp

Αιτίλο © Χάρης Πασπαλλής

Το Art Camp είναι ένα πρόγραμμα που εγκαινίασε το 2008 η Εθνική Επιτροπή UNESCO Ανδόρρας, στο οποίο φιλοξενούνται καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο, για να δημιουργήσουν σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον, με σκοπό τα έργα τους να εκτεθούν στη συνέχεια στο εξωτερικό. Η τελευταία δημιουργική συνάντηση πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο 2012 στην Ανδόρρα. Έκτοτε, τα έργα των 37 καλλιτεχνών που συμμετείχαν ταξίδεψαν στο Στρασβούργο, στο Παρίσι και στη Βενετία. Από την Κύπρο συμμετείχε ο καλλιτέχνης Χάρης Πασπαλλής. (www.harispaspallis.com)

- Reinvented Histories. From tradition to contemporary fashion

© Διομήδης Νικήτας

Το Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Σχεδιαστών Μόδας Κύπρου και με το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου (της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών), παρουσίασαν στο Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη, στη Λεμεσό, την έκθεση «REINVENTED HISTORIES. From Tradition to Contemporary Fashion» (28/6 – 14/7/2013).

Στην έκθεση, την οποία επιμελήθηκε ο art director Ανδρέας Αντωνίου, παρουσιάστηκαν σύγχρονες δημιουργίες μόδας 15 Κύπριων σχεδιαστών εμπνευσμένες από την Κυπριακή παραδοσιακή ενδυμασία. Παράλληλα, εκτέθηκαν παραδοσιακές ενδυμασίες και αντικείμενα από τη συλλογή του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης, που αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για τους σύγχρονους σχεδιαστές, οι οποίοι προσέγγισαν με δημιουργική διάθεση στοιχεία του παραδοσιακού πολιτισμού της Κύπρου.

Στην έκθεση συμμετείχαν οι ακόλουθοι σχεδιαστές και καλλιτέχνες:

Χρίστος Αβραάμ, Μάριος Γρηγοριάδης, Κίκα Ιωαννίδου, Φωτεινή Λάμνισου, Joanna Louca, Μαρίνα Νικολαΐδου, Παντελής Παντελής, Τότα Πατσαλίδου, Χριστίνα Πιτσιλλίδου, Dora Schabel, Lana Sevas, Έλενα Στρογγυλιώτου, Τίτα Στυλιανού, Ελένη Τζιρκαλλή, Αντωνία Χαμπή, Arhroditi Hera και Μπάρμπαρα Χριστοφή.

Ειδική συμμετοχή: Erotokritos, Χαρίλαος Μελετίου, Mastori Motwary Studio.

- 36ο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO

Μέλη του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων UNESCO μπροστά σε πίνακα για την ειρήνη, που δημιούργησαν μαθητές του Λυκείου Αρχ. Μακαρίου Γ' και του Λυκείου Κύκκου Πάφου

Το 36ο Παγκύπριο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO πραγματοποιήθηκε στις 14 και 15 Μαρτίου 2013 στο Λύκειο Κύκκου Πάφου, με τη συμμετοχή πέραν των 200 μαθητών ηλικίας 10-18 χρονών, από σχολεία όλων των βαθμίδων που ανήκουν στο Δίκτυο. Οι δραστηριότητες κινήθηκαν γύρω από τον θεματικό άξονα «Οικοδομώντας ένα Πολιτισμό Ειρήνης και μη-Βίας», όπως επίσης και τα βιωματικά εργαστήρια, τα οποία εστίασαν στους έξι βασικούς πυλώνες που στηρίζουν την επικράτηση ενός πολιτισμού ειρήνης: δικαιοσύνη και συμπόνια• διαπολιτισμικός σεβασμός, συμφιλίωση και αλληλεγγύη• ζωή σε αρμονία με τη γη• καλλιέργεια εσωτερικής γαλήνης• ανθρωπίνια δικαιώματα και υποχρεώσεις• αποσυναρμολόγηση της κουλτούρας πολέμου.

Με τη λήξη του συνεδρίου, οι νεαροί και οι νεαρές συμμετέχοντες/ουσες δεσμεύτηκαν να μεταφέρουν όσα αποκόμισαν από το συνέδριο στα σχολεία τους και εκδήλωσαν ενδιαφέρον για διοργάνωση παρόμοιων δραστηριοτήτων στις σχολικές τους κοινότητες, οι οποίες να προωθούν την ειρηνική συνύπαρξη τόσο στη σχολική τους κοινότητα, όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον.

- 33ο Φεστιβάλ Λευκάρων

Πραγματοποιήθηκε στις 10-16 Αυγούστου 2013 το ετήσιο Φεστιβάλ Λευκάρων, το οποίο περιλάμβανε μεταξύ άλλων, μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, παραστάσεις θεάτρου σκιών και εκθέσεις φωτογραφίας, λευκαρίτικου κεντήματος και αργυροχοΐας από την Κύπρο, τη Χίο και την Κρήτη. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, κύριος Τάσος Μητσόπουλος, ο οποίος παρευρέθηκε σε μία από τις εκδηλώσεις, αναφέρθηκε στις προσπάθειες του Δήμου Λευκάρων για τη

© Αντιγόνη Πολυεϊκή

διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μέσα από τη διατήρηση του τοπικού χαρακτήρα, σημειώνοντας ότι «η διοργάνωση του Φεστιβάλ αποκτά ιδιαίτερη σημασία στις μέρες μας, καθώς δρα και ως συνδετικός κρίκος ενότητας για τον λαό της Κύπρου και ως λίπασμα των ιστορικών, θρησκευτικών και πολιτισμικών μας καταβολών. Οι δύσκολες ημέρες που διανύει ο τόπος μας επιτάσσουν όχι μόνο την ανάδειξη της πολιτισμικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά και την ενίσχυση των μεταξύ μας δεσμών, ώστε να καταφέρουμε να βγούμε αλώβητοι ως λαός από τις συμπληγάδες των οικονομικών και πολιτικών δυσχερειών, αλλά πρωτίστως των ηθικών διλημάτων».

• Μαθήματα υποβρύχιας αρχαιολογίας

Η Αρχαιολογική Λειτουργός Μαρία Μιχαήλ συμμετείχε σε εκπαίδευση σχετική με υποβρύχια αρχαιολογία και ενάλια πολιτιστική κληρονομιά (Basic Course), που πραγματοποιήθηκε στις 3 – 16 Ιουνίου 2013, στο Διεθνές Κέντρο Ενάλιας Αρχαιολογίας στο Zadar της Κροατίας, σε συνεργασία με το Περιφερειακό Γραφείο UNESCO στη Βενετία. Επίσης, η Αρχαιολόγος Μαρία Κτωρή επιλέγηκε να συμμετάσχει στο Advanced Underwater Archaeology Course (16 – 28 Σεπτεμβρίου 2013). Η εκπαίδευση πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και περιελάμβανε θεωρητικά μαθήματα, πρακτική εξάσκηση και τελική εξέταση. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν πολίτες των χωρών Αλβανία, Βοσνία - Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Κύπρος, Ελλάδα, Κροατία, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, Σερβία, Σλοβενία και Τουρκία.

• Έδρα UNESCO Πανεπιστημίου Λευκωσίας Εκδήλωση «Νίκος Καζαντζάκης, Εντόπιος και Οικουμενικός»

© Έδρα UNESCO Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Στο πλαίσιο των πολιτιστικών δραστηριοτήτων των αδελφοποιημένων δήμων Αγίου Νικολάου (Κρήτη) και Αγίου Δομετίου (Κύπρος) πραγματοποιήθηκε στις 11 Αυγούστου 2013 εκδήλωση με θέμα «Νίκος Καζαντζάκης, Εντόπιος και Οικουμενικός». Το πρόγραμμα περιλάμβανε προβολή ταινίας από το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, ομιλία από τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Δρα Χριστόφορο Χαραλαμπάκη και ανάγνωση κειμένων του συγγραφέα. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από τον πολιτιστικό σύλλογο Καστελλιανών «Ο Κέραμος» και τελούσε υπό την αιγίδα της Έδρας UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Η Μαρία Μιχαήλ, σε εκπαιδευτική κατάδυση, στη διάρκεια του προγράμματος υποβρύχιας αρχαιολογίας στο Zadar, Κροατία

© Μαρία Μιχαήλ (δεξιά)

Ο Έμφυλος Χάρτης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου

© Έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ και Μαίρη Κουτσελίνη

Η έρευνα «Ο Έμφυλος Χάρτης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου» ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2011 και χρηματοδοτήθηκε από τον Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το Κέντρο Σπουδών Φύλου του Πανεπιστημίου Κύπρου και την έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ για την Ισότητα και Ενδυνάμωση των Φύλων του Πανεπιστημίου Κύπρου. Σύμφωνα με την υπάρχουσα βιβλιογραφία, υπάρχουν σαφείς ενδείξεις για την υπο-αντιπροσώπηση των γυναικών στον ακαδημαϊκό χώρο (Harley, 2003• Husu, 2000• Morley, 2000).

Σκοπός της έρευνας ήταν να διερευνηθεί, να αποτυπωθεί και να παρουσιαστεί κριτικά ο ποσοτικός και ποιοτικός Έμφυλος Χάρτης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου. Οι επιμέρους στόχοι της έρευνας ήταν: (α) η ποσοτική αποτύπωση της παρουσίας των δύο φύλων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της Κύπρου και ειδικότερα στα δημόσια και ιδιωτικά Πανεπιστήμια, η οποία περιλαμβάνει αριθμητική παρουσία, θέση, βαθμίδα, επίπεδο και κλάδο σπουδών, (β) η μελέτη και η αποτύπωση του λόγου που χρησιμοποιούν οι συμμετέχοντες, για να ερμηνεύσουν την παρουσία των δύο φύλων και (γ) η ερμηνεία της παρουσίας και σχέσης των δύο φύλων. Ο πληθυσμός της έρευνας είναι ακαδημαϊκοί και φοιτητές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου και το δείγμα περιλαμβάνει τους ακαδημαϊκούς και φοιτητές των δημόσιων και ιδιωτικών Πανεπιστημίων της Κύπρου.

Τα ποσοτικά δεδομένα αφορούσαν σε στατιστικά δεδομένα για την παρουσία ανδρών και γυναικών ακαδημαϊκών σε διάφορες θέσεις, ακαδημαϊκές και διοικητικές, καθώς και την παρουσία φοιτητών και φοιτητριών, κατά την περίοδο 1992 έως 2011. Τα ποιοτικά δεδομένα της έρευνας έχουν εξαχθεί μέσω συνεντεύξεων από άνδρες και γυναίκες ακαδημαϊκούς και φοιτητές/φοιτήτριες. Η ανάλυση των συνεντεύξεων έγινε με τις μεθόδους Ανάλυση Περιεχομένου (Content Analysis) και Ανάλυση Λόγου (Discourse Analysis).

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι άνδρες επικρατούσαν στην ακαδημαϊκή σφαίρα με πολλαπλούς τρόπους. Οι άνδρες ακαδημαϊκοί ξεπερνούσαν σε αριθμό τις γυναίκες σε όλες τις βαθμίδες. Μειωμένη παρουσία γυναικών παρατηρήθηκε, επίσης, σε θέσεις λήψης απόφασης (κοσμήτορες, πρόεδροι τμημάτων) και στην έρευνα. Το ίδιο μοτίβο εμφανιζόταν και στο διοικητικό προσωπικό, με τους άνδρες να καταλαμβάνουν τις υψηλότερες θέσεις, παρά τη μεγαλύτερη παρουσία των γυναικών στη βάση του διοικητικού προσωπικού.

Η τάση αυτή έδειχνε να υπερισχύει επίσης μέσα από τις εξηγήσεις/ερμηνείες που δίνονταν για την ισότητα των δύο φύλων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι γυναίκες ακαδημαϊκοί αναγνώριζαν σε μεγαλύτερο βαθμό την ύπαρξη ανισότητας στην εκπαίδευση. Τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες ακαδημαϊκοί δεν έδειχναν να ανησυχούν για την ισότητα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά υποστήριζαν στην πλειοψηφία τους ότι η πηγή για την υπο-αντιπροσώπηση των γυναικών στην ανώτερη εκπαίδευση οφειλόταν κυρίως σε παράγοντες, όπως η οικογένεια, η κοινωνία, το περιβάλλον και η προσωπικότητα της γυναίκας. Παρόλα αυτά, παράγοντες που είχαν σχέση με το ακαδημαϊκό ίδρυμα δε θεωρούνταν η πηγή του προβλήματος.

Για περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα αποτελέσματα της έρευνας μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.ucy.ac.cy/goto/genderStudies/el-GR/Research.aspx>

Η Έδρα UNESCO για την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των φύλων εγκαθιδρύθηκε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου το 2010. Στόχος της είναι, μέσω του πολιτιστικά ποικίλου και ικανού δικτύου συνεργασίας της, να προτείνει και εφαρμόσει ένα νέο παραδειγμα στον τρόπο με τον οποίο τα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πληθυσμοί της περιοχής μπορούν να εξεταστούν μέσω της προοπτικής του φύλου. Η ενδυνάμωση των γυναικών και των φύλων σημαίνει ταυτόχρονα και ενδυνάμωση της φωνής τους, έτσι ώστε η έννοια και η προοπτική του φύλου να ενσωματωθούν σε όλες τις πολιτικές. Για την επίτευξη των στόχων της, η έδρα αναλαμβάνει ένα σύστημα δραστηριοτήτων έρευνας, κατάρτισης, ενημέρωσης και τεκμηρίωσης στο πεδίο των γυναικείων σπουδών και των σπουδών φύλου.

Κατά τη διάρκεια της 37ης ετήσιας συνεύλευσης της Επιτροπής Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, που πραγματοποιήθηκε στην Καμπότζη μεταξύ 16 και 27 Ιουνίου 2013, εγκρίθηκε η προσθήκη δεκαεννέα νέων μνημείων και χώρων στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Οι νέες προσθήκες αφορούν στα ακόλουθα πολιτιστικά και φυσικά μνημεία: το Πανεπιστήμιο της Coimbra–Alta και Sofia στην Πορτογαλία, ένα από τα παλαιότερα πανεπιστήμια του κόσμου, το Πάρκο Bergpark Wilhelmshöhe στην Γερμανία, που χρονολογείται από τα τέλη του 17ου αιώνα, η αρχαία πόλη της Χερσονήσου του Ταύρου και η Χώρα της στην Ουκρανία, οι δεκαέξι ξύλινοι ναοί της περιοχής των Καρπαθίων στην Πολωνία και Ουκρανία, οι επαύλεις και κήποι των Μεδίκων στην Τοσκάνη της Ιταλίας, το ιστορικό κέντρο της πόλης Agadez στο Νίγηρα, το ανάκτορο Golestan στο Ιράν, ο αρχαιολογικός χώρος Al Zubarah στο Κατάρ, τα έξι φρούρια-πόλεις στους λόφους του Rajasthan στην Ινδία, τα ιστορικά μνημεία και χώροι στο Kaesong της Βόρειας Κορέας, οι αναβαθμοί ρυζιού στο Honghe Hani της Κίνας, η ιστορική πόλη του λιμανιού της Lenuka στα νησιά Φίτζι και ο φαλινοθηρικός σταθμός του Red Bay Basque στον Καναδά.

Στον κατάλογο προστέθηκαν επίσης το Πάρκο Βιόσφαιρας El Pinacate and Gran Desierto de Altar στο Μεξικό, το Εθνικό Πάρκο του Τατζικιστάν Tajik, η έρημος της Ναμίμπια (η μόνη παράκτια έρημος στον κόσμο) και η οροσειρά Xinjiang Tianshan, στην Βόρεια Κίνα. Τέλος, στον κατάλογο προστέθηκαν και δύο ενεργά ηφαίστεια, τα όρη Etna και Fuji, στην Ιταλία και Ιαπωνία αντίστοιχα. Παράλληλα, το ανατολικό Rennell των νήσων του Σολομώντα και έξι τοποθεσίες της Συρίας, ανάμεσά τους η αρχαία πόλη της Δαμασκού και η όαση της Παλμύρας, έχουν τοποθετηθεί στον Κατάλογο της Εν Κινδύνω Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Με τις νέες αυτές προσθήκες, οι εγγραφές στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO φτάνουν σήμερα τις 981. Η συμπερίληψη στον κατάλογο έχει ως κύριο στόχο την προστασία και διατήρηση της ακεραιότητας και αυθεντικότητας των εγγεγραμμένων μνημείων και τοποθεσιών με βάση πολιτιστικά και περιβαλλοντολογικά κριτήρια.

Το φρούριο-πόλη Jaipur στους λόφους του Rajasthan στην Ινδία

© Rajasthan Tourism Unit

Η πρώτη εγγραφή της Κύπρου στον κατάλογο της UNESCO έγινε το 1980 για τα μνημεία στην Παλαίπαφο (Ιερό της Αφροδίτης στα Κούκλια) και τη Νέα Πάφο (σημερινή Κάτω Πάφο), με κριτήριο το ρόλο που διαδραμάτισε η περιοχή στη λατρεία της Θεάς Αφροδίτης και ακολούθως στην εξάπλωση του Χριστιανισμού (πέρασμα Αποστόλου Παύλου από την περιοχή). Το 1984 ακολούθησε η εγγραφή εννέα ξυλόστεγων και τοιχογραφημένων βυζαντινών εκκλησιών της οροσειράς του Τροόδου και το 1998 ο αρχαιολογικός χώρος της Χοιροκοιτίας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ UNESCO

Νέες Εγγραφές

Το Ιαπωνικό όρος Φούτζι © JNTO

Το Ιαπωνικό όρος Φούτζι, το υψηλότερο βουνό της Ιαπωνίας στα 3.776 μέτρα, θεωρείται ιερό και αποτελεί επιβλητικό σύμβολο της νησιωτικής αυτής χώρα. Θεωρείται ενεργό ηφαίστειο, αν και η τελευταία του έκρηξη καταγράφηκε στις αρχές του 18ου αιώνα. Περιβάλλεται από τις πόλεις Gotemba στα ανατολικά, τη Fujiyoshida στα βόρεια και τη Fujiinomiya στα νοτιοδυτικά.

Είναι ένα από τα πιο διάσημα και επισκέψιμα βουνά στον κόσμο και έχει εμπνεύσει ανά τους αιώνες πολλές μορφές τέχνης, όπως η λογοτεχνία, η ζωγραφική, η φωτογραφία αλλά και παραδοσιακές μορφές τέχνης, όπως η πολύχρωμη ξυλογραφία ukiyo-e. Γνωστότερο έργο, το αριστούργημα του χαράκτη Katsushika Hokusai «36 Όψεις του Όρους Φούτζι», που δημιούργησε μεταξύ 1826 και 1833 και αποτελείται από μια σειρά 46

εικόνων που απεικονίζουν το όρος σε διαφορετικές εποχές του χρόνου και καιρικές συνθήκες.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Διεθνούς Σύμβασης της UNESCO για την προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, ο όρος «φυσική κληρονομιά» περιλαμβάνει: 1) φυσικά μνημεία που αποτελούνται από φυσικούς πόρους ή βιολογικούς σχηματισμούς ή ομάδες τέτοιων σχηματισμών, που έχουν εξαιρετική παγκόσμια αξία από αισθητική ή επιστημονική άποψη 2) γεωλογικούς και φυσιογραφικούς σχηματισμούς και ακριβώς οριοθετημένες περιοχές που αποτελούν βιότοπους απειλούμενων ζωικών και φυτικών ειδών παγκοσμίου αξίας για την επιστήμη και 3) φυσικά τοπία ή επακριβώς οριοθετημένες περιοχές εξαιρετικής παγκόσμιας αξίας από την άποψη της επιστήμης, της

ανάγκης διατήρησης ή του φυσικού κάλλους.

Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς
whc.unesco.org

Δυο ηφαίστεια ανάμεσα στις νέες προσθήκες στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς της UNESCO

Την Αίτνα, στην Ιταλία και το Φούτζι, στην Ιαπωνία ανακήρυξε το 2013 η UNESCO ως μνημεία παγκόσμιας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Η Αίτνα, το σημαντικότερο ενεργό ηφαίστειο της Ευρώπης, βρίσκεται στην ανατολική ακτή της Σικελίας, κοντά στην πόλη της Catania. Με υψόμετρο 3.350 μέτρα, η γένεση του ηφαιστείου χρονολογείται περίπου πριν 500.000 χρόνια, ενώ η ηφαιστειακή του δραστηριότητα είναι τεκμηριωμένη για τα τελευταία τουλάχιστον 2.700 χρόνια, κάτι που το καθιστά υπόδειγμα της πιο μακροχρόνιας ηφαιστειακής δράσης στον κόσμο. Η επιστημονική του σημασία ως ανεξάντλητη πηγή γεωλογικών στοιχείων και ως φυσικό εργαστήριο για τη μελέτη οικολογικών και βιολογικών διαδικασιών, η φήμη του και η πολιτιστική και παιδαγωγική του αξία το καθιστούν ιδιαίτερα οικουμενικής αξίας φυσικό μνημείο.

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΛΕΥΚΑΡΙΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΗΜΑΤΟΣ

© Αντιγόνη Πολυνείκη

Με τη συμμετοχή έξι Κυπρίων καλλιτεχνών, σχεδιαστών, αρχαιολόγων και εκπαιδευτικών και τριών κεντητριών από την κοινότητα των Λευκάρων, ολοκληρώθηκε την Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου 2013, το επταήμερο πιλοτικό πρόγραμμα της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO για την εκμάθηση Λευκαρίτικου Κεντήματος.

Με τη στήριξη του Δήμου Λευκάρων, το επταήμερο πρόγραμμα επιτόπιας παραμονής και μαθητείας, έδωσε την ευκαιρία στους εκπαιδευόμενους να παρακολουθήσουν ολοήμερα μαθήματα κεντητικής δίπλα σε αναγνωρισμένες κεντήτριες των Λευκάρων και να έρθουν σε ουσιαστική επαφή με το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο η συγκεκριμένη παράδοση συνεχίζει να περνά από γενιά σε γενιά.

Κύριοι στόχοι του προγράμματος ήταν η ενημέρωση και επιμόρφωση των συμμετεχόντων σχετικά με την παραδοσιακή τέχνη του Λευκαρίτικου Κεντήματος και την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (ΑΠΚ) της Κύπρου, η ενθάρρυνση και προώθηση της ολόημερης και καθημερινής επαφής Κυπρίων δημιουργών και επιστημόνων με αναγνωρισμένους φορείς ΑΠΚ, και η ενεργός εμπλοκή των κεντητριών και της κοινότητάς τους σε δράσεις για την προστασία και μεταβίβαση της παραδοσιακής αυτής τέχνης στις επόμενες γενιές. Επιπλέον στόχος του προγράμματος ήταν η δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη διαχρονικών δεσμών και συνεργασιών μεταξύ συμμετεχόντων, κεντητριών και κοινότητας φιλοξενίας, συμβάλλοντας έτσι στη βιωσιμότητα της παραδοσιακής τέχνης αλλά και στον εμπλουτισμό και ανανέωση των σύγχρονων πολιτιστικών εκφράσεων της ανθρώπινης δημιουργικότητας.

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της συμπλήρωσης δέκα χρόνων από την υιοθέτηση της Σύμβασης για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και αποτέλεσε μία πρωτοβουλία της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO για ευαισθητοποίηση του κοινού για την ανάγκη προβολής και διάσωσης των προφορικών μας παραδόσεων και χειροποίητων κατασκευών. Μπροστά στην τάση ομογενοποίησης των πολιτιστικών εκφράσεων που προκύπτει από την αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση, η μελέτη, προστασία και μεταβίβαση της άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς αποτελεί σημαντικό παράγοντα διατήρησης της πολιτιστικής μας ταυτότητας, ενώ παράλληλα εμπλουτίζει τη γνώση και τα προσόντα που μεταβιβάζονται μέσω του πολιτισμού από τη μια γενιά στην άλλη.

Λεπτομέρεια έργου μαθητευόμενης © Αντιγόνη Πολυνείκη

Η Σύμβαση της UNESCO για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Σύμβαση υιοθετήθηκε το 2003 από τη Γενική Συνέλευση των κρατών μελών της UNESCO. Έχει υπογραφεί από 155 χώρες και έχει μεταφραστεί σε 26 γλώσσες. Στόχος της Σύμβασης είναι η προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η ευαισθητοποίηση σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη σημασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, η παροχή διεθνούς βοήθειας και η ενθάρρυνση του αμοιβαίου σεβασμού και της συνεργασίας για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου. Η Κύπρος επικύρωσε τη Σύμβαση το 2006. Την ευθύνη της διαχείρισής της φέρει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Η «πολιτιστική κληρονομιά» ως έννοια, δεν περιορίζεται στις υλικές μαρτυρίες της ύπαρξης και δημιουργικότητας του ανθρώπου, δηλαδή στα μνημεία, χώρους, αξιοθέατα ή αντικείμενα με ιστορική, αισθητική, αρχαιολογική, επιστημονική, εθνολογική ή ανθρωπολογική αξία. Περιλαμβάνει επίσης άυλα πολιτιστικά αγαθά ιδιαίτερης αξίας και σημασίας που έχουν κληρονομηθεί από τους προγόνους μας και μεταβιβάζονται στις επόμενες γενιές, όπως οι προφορικές παραδόσεις, οι παραστατικές τέχνες, οι κοινωνικές πρακτικές, τελετουργίες, εορταστικές εκδηλώσεις, γνώσεις και πρακτικές που αφορούν στη φύση και στο σύμπαν ή οι γνώσεις και τεχνικές για την παραγωγή χειροποίητων κατασκευών.

Αντιπροσωπευτικός Κατάλογος Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς Κυπριακές Εγγραφές

Για τη διασφάλιση καλύτερης προβολής της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, έχει καθιερωθεί από τη Σύμβαση ένας Αντιπροσωπευτικός Κατάλογος Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στον οποίο η κάθε χώρα μπορεί να υποβάλει αίτηση για εγγραφή στοιχείων της που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Η Κύπρος ενέγραψε ως πρώτο στοιχείο στον Κατάλογο το Λευκαρίτικο Κέντημα το 2009 και τα Τσιαττιστά το 2011.

Η παράδοση της κεντητικής τέχνης στα Λεύκαρα χρονολογείται στο 14ο αιώνα. Εντοπίζονται επιδράσεις από ντόπιες τεχνικές, κεντήματα βενετσιάνων ευγενών (υπό την κυριαρχία των οποίων βρισκόταν το νησί μέχρι το 16ο αιώνα) και αρχαιοελληνικά και

βυζαντινά γεωμετρικά μοτίβα. Αποτελεί συνδυασμό καλλιτεχνικής έκφρασης και κοινωνικής πρακτικής καθώς ήταν για αιώνες η κυριότερη ενασχόληση των γυναικών στο χωριό, οι οποίες δημιουργούν ακόμη τραπεζομάντηλα, πετσέτες και άλλα κεντήματα υψηλής αξίας καθισμένες στα στενά δρομάκια του χωριού ή σε εσωτερικές αυλές.

Η μοναδική τέχνη της κεντητικής των Λευκάρων περνά από μάνα ή γιαγιά σε κόρη ή εγγονή, μέσα από μακρόχρονη έκθεση στη διαδικασία και με τη διδασκαλία των πιο ιδιαίτερων τεχνικών. Αφού η κεντήτρια διδαχθεί τις βασικές αρχές, μπορεί μετά να αυτοσχεδιάσει, χρησιμοποιώντας τη δημιουργική της φαντασία, και ν' αφήσει έτσι την προσωπική της σφραγίδα σε μια παράδοση αιώνων. Η πρωτοτυπία των κεντημάτων αποτελεί επίσης μαρτυρία της ικανότητας των κεντητριών να εκτιμούν και να αφομοιώνουν αρμονικά ποικίλα στοιχεία, διαφορετικής πολιτισμικής προέλευσης, και να δημιουργούν τελικά ένα έργο ενδεικτικό της δικής τους ταυτότητας.

Σύμφωνα με την απόφαση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την εγγραφή νέων στοιχείων στον Κατάλογο, το Λευκαρίτικο Κέντημα αποτελεί παράδοση που περνά από γενιά σε γενιά εδώ και αιώνες και αντανακλά αισθητικές και κοινωνικο-οικονομικές αξίες, παρέχοντας στις γυναίκες των Λευκάρων την αίσθηση της συνέχειας και της ταυτότητας.

Αναμνηστική φωτογραφία των εκπαιδευμένων και των εκπαιδευτριών-κεντητριών με τον Δήμαρχο των Λευκάρων κ. Σάββα Ξενοφώντος, τον Γενικό Γραμματέα της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO κ. Πάυλο Παρασκευά και τις Λειτουργούς της Επιτροπής © Αντιγόνη Πολυεική

Οι εκπαιδευόμενοι με τις εκπαιδύτριες-κεντήτριες © Λεόντιος Τουμπούρης

8ο Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO

© Κωνσταντίνος Κουμής

Το 8ο Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO θα πραγματοποιηθεί από τις 29 μέχρι 31 Οκτωβρίου 2013 στην έδρα του οργανισμού στο Παρίσι. Η επιλογή της φετινής θεματικής του Φόρουμ «Youth and Social Inclusion: Civic Engagement, Dialogue and Skills Development» (Νεολαία και Κοινωνική Ενσωμάτωση: Κοινωνική Συμμετοχή, Διάλογος και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων) έγινε κατόπιν μιας ευρείας διαδικτυακής διαβούλευσης, κατά τους μήνες Φεβρουάριο και Απρίλιο του 2013, στην οποία συμμετείχαν νέοι και φορείς που ασχολούνται με θέματα νεολαίας. Η γενική θεματική του Φόρουμ θα αναπτυχθεί γύρω από τους τρεις στόχους της

Στρατηγικής της UNESCO για τη Νεολαία για την προγραμματική περίοδο 2014-2021, και συγκεκριμένα:

- Τη διαμόρφωση και αναθεώρηση πολιτικών με τη συμμετοχή της νεολαίας.
- Την ανάπτυξη ικανοτήτων για τη μετάβαση στην ενήλικη ζωή.
- Τη συμμετοχή στα κοινά, τη δημοκρατική συμμετοχή και την κοινωνική καινοτομία.

Ο θεσμός του Φόρουμ Νεολαίας ξεκίνησε το 1999 και διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια στο Παρίσι με τις συμμετοχές να φτάνουν φέτος στους 500 περίπου νέους και νέες, ηλικίας 18-24 ετών από όλο τον κόσμο, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε θέματα νεολαίας. Από το 2003, ο θεσμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Γενικής Διάσκεψης του Οργανισμού και στοχεύει στην καλλιέργεια δεσμών ανάμεσα στη νεολαία και την UNESCO. Δίνει την ευκαιρία στους νέους εκπροσώπους των κρατών μελών να ανταλλάξουν απόψεις για κρίσιμα θέματα, να διατυπώσουν συστάσεις στρατηγικού χαρακτήρα για τα κράτη μέλη και να συμμετέχουν στην ανάπτυξη των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων του Οργανισμού.

Φέτος, για πρώτη φορά στην ιστορία του Φόρουμ, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να επιλέξουν 15 σχέδια δράσης (τρία ανά γεωγραφική περιοχή) μεταξύ διαφόρων προτάσεων που υποβλήθηκαν κατόπιν πρόσκλησης της UNESCO για την υποβολή προτάσεων σχεδίων από νέους και φορείς που ασχολούνται με θέματα νεολαίας από όλο τον κόσμο. Τα διετή σχέδια που θα επιλεγούν θα λάβουν τη σήμανση «8ο Φόρουμ Νεολαίας UNESCO» ως αναγνώριση και εγγύηση της ποιότητας και αριστείας τους ως σχέδια δράσης από και για τη νεολαία.

Την Κύπρο θα εκπροσωπήσει στο φετινό Φόρουμ Νεολαίας η Ραφαέλα Καμάσα, η οποία δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στον Οργανισμό Hope for Children και επιλέχθηκε κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για αιτήσεις συμμετοχής από την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO. Τα έξοδα συμμετοχής καλύπτει ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου.

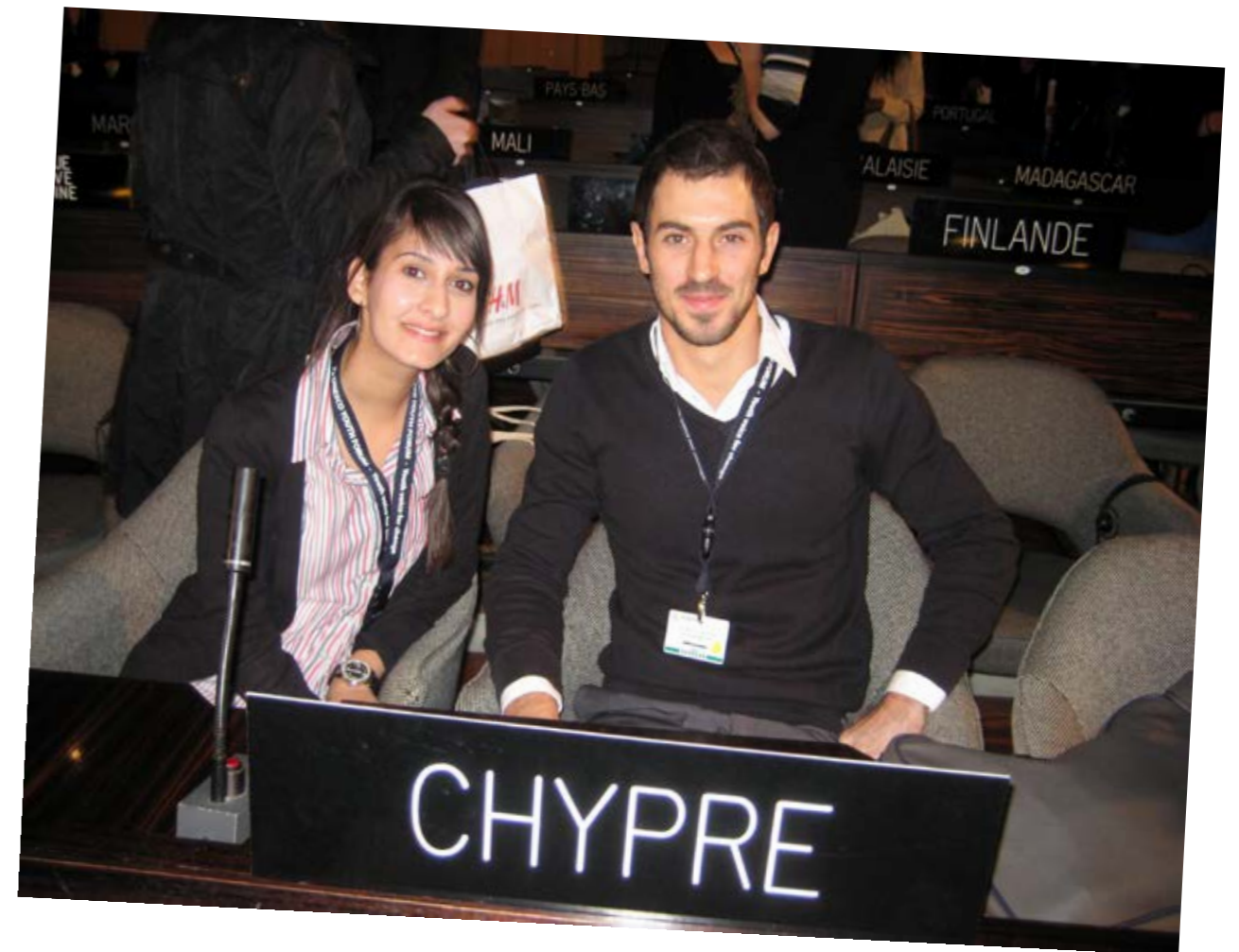
Για περισσότερες πληροφορίες:

8ο Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO
www.unesco.org/new/en/youth-forum-2013

Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου
www.youthboard.org.cy

«Το γεγονός ότι ήρθαμε σε επαφή με άτομα από άλλες κουλτούρες και ενημερωθήκαμε για διάφορα θέματα, γεγονότα και διάφορα προβλήματα που απασχολούν άλλες χώρες ήταν από τα κυριότερα οφέλη. Αν οι νέοι ενώσουν τις ιδέες και τις απόψεις τους μπορούν να πετύχουν τις απαραίτητες αλλαγές και να επηρεάσουν θετικά.» Ήβη Κατσιάμη

Οι εκπρόσωποι της Κύπρου στο 7ο Φόρουμ Νεολαίας της UNESCO, Ήβη Κατσιάμη και Κωνσταντίνος Κουμής © Κωνσταντίνος Κουμής

«Είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε άτομα από όλα τα μέρη της γης με ορισμένα από τα οποία κρατάμε ακόμα επαφή. Είναι αρκετά ενδιαφέρον να συνειδητοποιείς ότι μοιράζεσαι τους ίδιους πόθους και ανησυχίες με άτομα που βρίσκονται στην άλλη άκρη της γης.»
Κωνσταντίνος Κουμής

Hope for Children

UNCRC Policy Center

Το Hope for Children UNCRC Policy Center είναι ένα μη Κερδοσκοπικό Ανεξάρτητο Ίδρυμα, το οποίο έχει ως αποστολή την προώθηση των αρχών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού και την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των παιδιών. Ιδρύθηκε στην Κύπρο το 2008 και συνεργάζεται με εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς που επίσης εργάζονται για τη βελτίωση των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας ανηλίκων, ιδιαίτερα των πιο ευάλωτων παιδιών και νέων, ανεξαρτήτως θρησκείας και εθνικής προέλευσης.

Μέσω των δραστηριοτήτων του, το HFC επιδιώκει:

- την ενδυνάμωση των νέων ώστε να γνωρίζουν και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους
- τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των μη προνομιούχων παιδιών
- την προώθηση της έρευνας για τα δικαιώματα των παιδιών στην Κύπρο και στον υπόλοιπο κόσμο
- την ενθάρρυνση της εθελοντικής προσφοράς μεταξύ των νέων
- την ομαλή ένταξη αλλοδαπών / παιδιών μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία και στο εκπαιδευτικό σύστημα
- την κατάρτιση εθελοντών και εκπαιδευτικών σε ζητήματα που άπτονται της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού

• ENA στα ΠΕΝΤΕ

Το Hope for Children UNCRC Policy Center, όπως και η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO, είναι ένας από τους συνεργάτες του Συμβουλίου της Ευρώπης για την υλοποίηση της εκστρατείας «ENA στα ΠΕΝΤΕ» με στόχο την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών. Η εκστρατεία έχει διάρκεια τέσσερα χρόνια και στοχεύει στην επικύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης Lanzarote στην Κύπρο. Εκπρόσωπος της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης για το εν λόγω ζήτημα είναι η βουλευτής Στέλλα Κυριακίδου.

• Ασυνόδετα Παιδιά στην Ευρώπη

Το Πρόγραμμα ξεκίνησε το 1997 με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών ζωής, περίθαλψης και φροντίδας των παιδιών που φτάνουν στην Ευρώπη, ως μετανάστες, πρόσφυγες ή αιτητές ασύλου. Το HFC εκπροσωπεί την Κύπρο σε αυτό και συμβάλλει στην προώθηση των σκοπών του προγράμματος μέσω της έρευνας, της ανάλυσης και της πολιτικής υπεράσπισης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Το πρόγραμμα αποτελεί κοινή πρωτοβουλία της Ύπατης Αρμοστείας και του οργανισμού «Save the children».

• Γραμμή στήριξης παιδιών και εφήβων – 116 111

Είναι μια νέα συμβουλευτική τηλεφωνική γραμμή αποκλειστικά για παιδιά και εφήβους μέχρι 18 ετών, την οποία μπορούν να καλέσουν δωρεάν από σταθερό ή κινητό τηλέφωνο από οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου (Δευτέρα - Παρασκευή 14:00-20:00, Σάββατο 9:30-14:00). Οι σύμβουλοι του κέντρου είναι στη διάθεση των νέων για να συζητήσουν οτιδήποτε τους απασχολεί, ανώνυμα και εμπιστευτικά.

Περισσότερα: www.call116111.com

• Άτυπη Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ο Οδηγός του Συμβουλίου της Ευρώπης Comrasito μεταφράστηκε στα ελληνικά από το HFC ως «Μικρή Πυξίδα» και αξιοποιείται από εκπαιδευτικούς για την ευαισθητοποίηση μαθητών γύρω από θέματα που αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Το HFC διοργανώνει επίσης σεμινάρια εκπαίδευσης ατόμων που λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές, μεταφέροντας τα μηνύματα σε συνεργάτες ή συμμαθητές τους.

• Εκστρατεία για «Εξάλειψη της παιδικής φτώχειας»

Τα νέα δεδομένα που προέκυψαν στην Κυπριακή οικονομία οδήγησαν το HFC στην ανάληψη πρωτοβουλιών για ανακούφιση των παιδιών που στερούνται βασικά αγαθά. Στα πλαίσια της εκστρατείας αυτής εντάσσεται το «Back to school with hope» που παρέχει σχολικό εξοπλισμό σε παιδιά των οποίων οι οικογένειες δυσκολεύονται να επωμιστούν το κόστος.

• HFC – Beat Bullying Campaign

Το «Hope for Children» UNCRC Policy Center έχει αναλάβει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της εκστρατείας «Beat Bullying» – κατά του σχολικού εκφοβισμού στη Κύπρο. Συντονίστρια της εκστρατείας είναι η εκπαιδευτική ψυχολόγος Δρ Μόνικα Σιακού. Με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, των θυμάτων και των θυτών σχολικού εκφοβισμού, έχει σχεδιαστεί μία στρατηγική που στηρίζεται στη θεωρία της κοινωνικής μάθησης μέσα από την παρατήρηση προτύπων. Η προσέγγιση αυτή υποστηρίζει ότι το άτομο διαμορφώνει ένα μεγάλο μέρος της συμπεριφοράς του μέσω της παρατήρησης της συμπεριφοράς των άλλων και των επιπτώσεών της σε αυτούς. Η καινοτομία αυτής της εκστρατείας έγκειται στο γεγονός ότι η ψυχο-εκπαίδευση/ενημέρωση των παιδιών εντός του σχολικού χώρου θα γίνεται από συμμαθητές τους. Ειδικό εκπαιδευτές θα επιλέγουν συνομήλικούς τους, ώστε να λειτουργούν ως πρεσβευτές εναντίον του εκφοβισμού στα σχολεία τους. Ανάμεσα στους επίσημους υποστηρικτές της εκστρατείας «Beat Bullying» είναι οι γνωστοί ηθοποιοί Λώρης Λοϊζίδης και Βαρβάρα Λάρμου, η Ελίτα Μιχαηλίδου και ο τερματοφύλακας του ΑΠΟΕΛ Διονύσης Χιώτης. Σημειώνεται ότι ο σχολικός εκφοβισμός ήταν ένα από τα θέματα που απασχόλησαν τους μαθητές του δικτύου εταιρικών σχολείων UNESCO κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013.

Περισσότερα: www.hfbeatbullying.info

NEPOMAK

— CONNECTING YOUNG CYPRIOTS WORLDWIDE —

Πραγματοποιήθηκε στις 21 – 22 Αυγούστου 2013 το 17ο Παγκόσμιο Συνέδριο Απόδημων Κυπρίων και η Σύνοδος του Εκτελεστικού Συμβουλίου της Νεολαίας Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Απόδημων Κυπρίων (NEPOMAK). Συναντήσαμε τον Πρόεδρο της NEPOMAK, Χρίστο Καραολή, ο οποίος μας περιέγραψε τις προσπάθειες μίας δραστήριας ομάδας νέων Κυπρίων, οι οποίοι επιδιώκουν να διατηρήσουν την επαφή με τον τόπο καταγωγής τους και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για τη γλώσσα, την ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου, χωρίς ωστόσο να απομονώνονται από τις κοινωνίες στις οποίες μεγαλώνουν.

Η νεολαία αποτελεί ομάδα προτεραιότητας για την UNESCO. Με ποιους τρόπους η δημιουργία της NEPOMAK συνέβαλε στην προώθηση θεμάτων που αφορούν νέους Κύπριους της διασποράς;

Πριν από έντεκα χρόνια, ξεκινήσαμε από την ανάγκη διατήρησης της κυπριακής ταυτότητας των Κυπρίων δεύτερης και τρίτης γενιάς. Η συνένωση των νέων κάτω από μία οργάνωση, με κοινούς στόχους, ήταν κάτι πρωτόγνωρο στην ιστορία των Κυπρίων της διασποράς. Οι δράσεις μας σχεδιάστηκαν βάσει των αναγκών αυτών που διαθέτουν διπλή πολιτιστική ταυτότητα: της χώρας στην οποία μεγάλωσαν και της ταυτότητας των γονιών τους. Σήμερα η NEPOMAK απαρτίζεται από οκτώ περιφερειακές οργανώσεις σε όλες τις ηπείρους και περισσότερα από 15000 μέλη, ενώ οι επισκέψεις στην ιστοσελίδα μας αγγίζουν σχεδόν το μισό εκατομμύριο ετησίως. Επιπρόσθετα, τα μέλη μας διατηρούν επαφή αξιοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και συμμετέχοντας σε προγράμματα γνωριμίας με την Κύπρο, τη γλώσσα, την ιστορία και τον πολιτισμό της.

Έχετε παρατηρήσει κάποιες διαφοροποιήσεις στον τρόπο που οι νέοι Κύπριοι απόδημοι αντιλαμβάνονται το ρόλο τους και τη σχέση τους με τον τόπο καταγωγής τους;

Οι νέοι απόδημοι αισθάνονται όλο και πιο περήφανοι για τις ρίζες και την πολιτιστική κληρονομιά τους, γεγονός που τους καθιστά πολύ καλούς πρεσβευτές της Κύπρου. Επειδή η γενιά αυτή είναι ενσωματωμένη στην κοινωνία στην οποία ζει (σε αντίθεση με τους γονείς ή τους παππούδες τους που είχαν έρθει ως πρόσφυγες και κατά κάποιο τρόπο έζησαν πιο αποκομμένοι από την τοπική κοινωνία) μπορεί να ασκήσει μεγαλύτερη επιρροή και να προβάλλει μια θετική εικόνα για την Κύπρο.

Με ποιο τρόπο τους εμπλέκετε στα κοινά, ως υπεύθυνους πολίτες για θέματα που αφορούν στην Κύπρο;

Κατά τη διαδικασία αναθεώρησης των στόχων και του οράματος της NEPOMAK, 10 χρόνια μετά την ίδρυσή της, προσπαθήσαμε να φέρουμε όλα τα μέλη μας κοντά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ώστε η διαδικασία να είναι συλλογική και να μην προκύπτει μόνο από το Κεντρικό Συμβούλιο. Δημιουργήσαμε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο μέσω του οποίου ζητήσαμε να καταθέσουν τις απόψεις τους, ενώ αξιοποιούμε συστηματικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, youtube) τα οποία επιτρέπουν συχνή επαφή μεταξύ των μελών μας, που είναι σκορπισμένα σε όλο τον κόσμο. Για παράδειγμα, το group μας στο facebook αριθμεί περισσότερα από 5000 μέλη! Ένα παράδειγμα που δείχνει πραγματικά την ενεργό εμπλοκή στα “κοινά” της οργάνωσης ήταν ο σχεδιασμός ενός νέου λογοτύπου της NEPOMAK. Απευθύνθηκε ανοικτή πρόσκληση σε μέλη και φίλους και η συμμετοχή ήταν αθρόα: λήφθηκαν περισσότερες από 300 προτάσεις, που αντανάκλασαν την εικόνα της NEPOMAK από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Στο σχεδιασμό μας λαμβάνουμε επίσης υπόψη το γεγονός ότι ως οργάνωση νεολαίας καλύπτουμε το ηλικιακό πλαίσιο 18-30: φροντίζουμε δηλαδή, να έχουμε δραστηριότητες που να καλύπτουν τις ανάγκες τόσο των νεαρών όσο και των μεγαλύτερων μελών.

Για το λόγο αυτό δημιουργήθηκε επίσης ένα άλλο παγκόσμιο δίκτυο με την ονομασία **NEPOMAK Professionals**, που αποτελεί το μεγαλύτερο διαδικτυακό δίκτυο νεαρών Κυπρίων επαγγελματιών στον κόσμο.

Ανάμεσα στους βασικούς στόχους της UNESCO είναι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προώθηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας σε όλο τον κόσμο. Τί είδους πρωτοβουλίες έχετε αναλάβει ως NEPOMAK για την υλοποίηση προγραμμάτων που προωθούν την πολιτιστική κληρονομιά;

Σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας και το Πανεπιστήμιο Κύπρου αναπτύξαμε το πρόγραμμα NDCP (NEPOMAK Discover Cyprus Programme), στο οποίο μέχρι τώρα έχουν συμμετάσχει περισσότεροι από 500 νέοι απόδημοι. Επίσης, σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Υπουργείο Εξωτερικών, λειτούργησε το πρόγραμμα NYCL (NEPOMAK’s Young Community Leaders Programme). Και στα δύο προγράμματα η ζήτηση ήταν πάντα τριπλάσια από το διαθέσιμο αριθμό θέσεων. Παράλληλα, διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις στο εξωτερικό που σχετίζονται με την κυπριακή παράδοση, ενώ σε ορισμένες από τις περιφερειακές μας οργανώσεις λειτουργούν όμιλοι για εκμάθηση κυπριακών χορών και παραδοσιακής μουσικής.

Ήδη έχετε συμπληρώσει δέκα χρόνια δραστηριότητας. Ποιούς στόχους έχετε θέσει για τη συνέχεια;

Κατ’ αρχή έχουμε προχωρήσει σε έναν απολογισμό των επιτευγμάτων των προηγούμενων χρόνων και των αναγκών μας, ώστε να επαναπροσδιορίσουμε τους στόχους μας. Θεωρούμε σημαντικό να υπάρχει ένα μακροχρόνιο όραμα, παρόλο που οι ασαθείς οικονομικές συνθήκες δυσχεραίνουν την υλοποίησή του. Οι τρεις πυλώνες στους οποίους θέλουμε να εστιάσουμε τη στρατηγική μας στο μέλλον είναι η προώθηση και διατήρηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας, η υποστήριξη της κυβερνητικής πολιτικής στο θέμα του κυπριακού ζητήματος και η συμβολή μας στην οικονομική ανάκαμψη της Κύπρου. Ο τελευταίος είναι ένας στόχος που θέσαμε πρόσφατα για να ανταποκριθούμε στα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν στην κυπριακή οικονομία. Θέλουμε κυρίως να βοηθήσουμε νέους Κύπριους, οι οποίοι αναγκάζονται να εγκατασταθούν και να εργαστούν στο εξωτερικό, λόγω της αυξανόμενης ανεργίας στην Κύπρο. Συγχρόνως, να βοηθήσουμε όσους μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους στο εξωτερικό επιλέγουν να παραμείνουν εκεί για να εργαστούν. Στόχος μας είναι η ομαλή μετάβαση από τη φοιτητική ζωή στην αγορά εργασίας και η εύκολη προσαρμογή στην τοπική κοινωνία, ώστε να μην αντιμετωπίσουν τις ίδιες δυσκολίες προσαρμογής που είχε συναντήσει η πρώτη γενιά Κυπρίων μεταναστών. Τέλος, είμαστε διατεθειμένοι να συμβάλουμε στην ενίσχυση της αξιοπιστίας της Κύπρου, στις χώρες όπου δραστηριοποιείται το δίκτυο μας και να προβάλλουμε την Κύπρο ως ποιοτικό τουριστικό προορισμό, τόσο για τους απόδημους Κύπριους όσο και για τους ξένους, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου της χώρας.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.nepomak.org>

Η Χριστιάνα Παύλου τιμήθηκε με το βραβείο «IOC President's Prize for the Youth»

Μια ιδιαίτερη τιμητική διάκριση απονεμήθηκε στην αθλήτρια Χριστιάνα Παύλου, στην τελετή απονομής των «World Fair Play Awards 2012» που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι στις 18 Σεπτεμβρίου. Η 16χρονη αθλήτρια του Κανόε-Καγιάκ βραβεύτηκε από την Διεθνή Επιτροπή Fair Play (I.C.F.P.), ως αθλήτρια της χρονιάς κάτω των 18 ετών με το «IOC President's Prize for the Youth» για το έτος 2012, ως αναγνώριση της επίδειξης υποδειγματικής συμπεριφοράς και των γενικότερων επιτευγμάτων στο χώρο του αθλητισμού και της προώθησης του «ευ αγωνίζεσθαι». Την αθλήτρια συνόδευσε στην τελετή βράβευσης στο Παρίσι, το μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΚΟΕ και πρώην Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κανόε-Καγιάκ κύριος Κίκης Παρασκευά.

Η Χριστιάνα Παύλου γεννήθηκε το 1997 και ξεκίνησε να ασχολείται με το άθλημα του Καγιάκ το 2009. Είναι αθλήτρια του Ναυτικού Ομίλου Λεμεσού. Κατά τη διάρκεια των Παγκύπριων Αγώνων που διεξήχθησαν στη Γερμασόγεια το Σεπτέμβριο του 2011, η Χριστιάνα Παύλου δόθηκε από τους κριτές ως πρώτη στην κατάταξη στο αγώνισμα «K2 200m sprint». Ωστόσο, αμέσως μετά το τέλος του αγώνα, και επειδή δεν υπήρχε σύστημα καταγραφής photo finish, είπε στους κριτές ότι στην πραγματικότητα η συναθλήτρια της Ελεωνόρα Ιακώβου τερμάτισε για μερικά εκατοστά στην πρώτη θέση και αυτή έπρεπε να καταλάβει τελικά τη δεύτερη θέση.

Η Ομοσπονδία Κανόε-Καγιάκ τίμησε την Παύλου για την ενέργεια της αυτή, με ειδικό βραβείο Fair Play, και με ενέργειες του Γενικού Γραμματέα της ΚΟΕ, Πρεσβευτή Fair Play στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Fair Play (E.F.P.M.) κ. Χαράλαμπου Λόττα, η ενέργεια της προωθήθηκε στην I.C.F.P. η οποία έλαβε τη σχετική απόφαση.

Η φετινή τελετή εορτάστηκε με ιδιαίτερη λαμπρότητα αφού συνέπιπτε με τα 50χρονα της ίδρυσης της I.C.F.P. από τον Γάλλο Jean Borotra. Οι τρεις κύριες κατηγορίες βραβείων της I.C.F.P είναι:

1. Βραβείο «Jean Borotra», που αφορά στην επίδειξη συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της αθλητικής καριέρας που προωθεί το πνεύμα του «ευ αγωνίζεσθαι», με το οποίο τιμήθηκε ο Λόρδος Σεμπάστιαν Κόε (το αντίστοιχο βραβείο στην κατηγορία Νέων είναι αυτό με το οποίο τιμήθηκε η Χριστιάνα Παύλου).
2. Βραβείο «Pierre de Coubertin», που αφορά σε ενέργειες που δεν σχετίζονται μόνο με τους κανονισμούς, αλλά και με τους «άγραφους νόμους» του αθλητισμού, με το οποίο τιμήθηκε ο Γερμανός παραολυμπιονίκης Γιόχεν Βόλμερτ ο οποίος διόρθωσε δύο φορές τον διαιτητή σε λανθασμένη υπέρ του απόφαση, σε αγώνα επιτραπέζιας αντισφαίρισης. Στο τέλος ήταν ο νικητής και πήρε το χρυσό μετάλλιο.
3. Βραβείο «Willi Daume», που δίδεται για δραστηριότητες που προβάλλουν το Fair Play, όπως η οργάνωση Εθνικής ή τοπικής καμπάνιας, διαλέξεων, συγγραφή βιβλίων, και παρουσίαση άρθρων και αναφορών στα Μ.Μ.Ε., το οποίο απονεμήθηκε στον Πορτογάλο Κάρλος Γκονσάλβες.

© Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «GLOBAL ETHICS: SAVE THE PLANET EARTH»

22-23 Σεπτεμβρίου 2013

Αστάνα, Καζακστάν

Global Ethics

Save the Planet Earth

Η Παγκόσμια Ομοσπονδία Συνδέσμων, Ομίλων και Κέντρων UNESCO (WFUCA) σε συνεργασία με την Εθνική Ομοσπονδία Ομίλων UNESCO του Καζακστάν (KazFUCA) και την Εθνική Επιτροπή του Καζακστάν για την UNESCO και ISESCO, διοργάνωσαν με τη στήριξη της UNESCO το Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Global Ethics: Save the Planet Earth», στις 22-23 Αυγούστου 2013 στην Αστάνα.

Στο συνέδριο συμμετείχαν αντιπρόσωποι κρατών μελών της WFUCA και του γραφείου UNESCO Συνεργασίας, που εδρεύει στο Αλμάτι, μεταξύ Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν και Ουζμπεκιστάν, καθώς και υπουργοί και άλλα στελέχη της κυβέρνησης του Καζακστάν, της WFUCA, όπως και φιλόσοφοι, ακαδημαϊκοί, καλλιτέχνες, επιχειρηματίες, εκπρόσωποι νεολαίας και μη κυβερνητικών οργανώσεων με ειδίκευση στο θέμα του συνεδρίου.

Οι ομιλίες και συζητήσεις στο συνέδριο, επικεντρώθηκαν στο σημαντικό ρόλο της δημιουργίας ενός πλαισίου θεσμικών αρχών και αξιών που να αναγνωρίζονται από όλους, ανεξαρτήτως εθνικής, θρησκευτικής ή πολιτισμικής προέλευσης, στη βάση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, της ειρήνης, του κράτους δικαίου και της κοινωνικής δικαιοσύνης, μέσω του διαπολιτισμικού διαλόγου και της συνεργασίας καθώς και της εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη.

Στο συνέδριο η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή για την UNESCO, εκπροσωπήθηκε από τη Λειτουργό Δρ Αντιγόνη Πολυεική ενώ η Κυπριακή Ομοσπονδία Συνδέσμων και Ομίλων UNESCO (CYFUCA) από την Αντιπρόεδρο, Μαρίνα Χριστοφίδη. Στο τέλος του συνεδρίου υιοθετήθηκε η Διακήρυξη της Αστάνα, όπου διατυπώνονται οι βασικές αρχές και προτεραιότητες για την προώθηση ενός πλαισίου αρχών και αξιών, που παραδόθηκε στην Γενική Διευθύντρια της UNESCO, κυρία Irina Bokova.

Μαρίνα Χριστοφίδη

Γενική Γραμματέας Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Συνδέσμων, Ομίλων και Κέντρων UNESCO

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΟΡΟΥΜ - ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ (2013-2022)

Αστάνα, Καζακστάν © Song Hò

© Αντιγόνη Πολυεική

Κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων του Φόρουμ, οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν παραδοσιακά εδέσματα, να παρακολουθήσουν την κατασκευή παραδοσιακών κοσμημάτων και υφαντών, να ακούσουν συγκροτήματα παραδοσιακής μουσικής και να φορέσουν αντίγραφα παραδοσιακών ενδυμασιών του Καζακστάν.

© Αντιγόνη Πολυεική

Στο πλαίσιο των προσπαθειών της UNESCO για την προώθηση του διαλόγου μεταξύ των λαών και κατόπιν μιας πρωτοβουλίας που ξεκίνησε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του Καζακστάν, Νουρσουλτάν Ναζαρμπάγιεφ, η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, κατά την 67η Σύνοδό της, ανακήρυξε τη δεκαετία 2013-2022 ως «Διεθνή Δεκαετία για την Επαναπροσέγγιση των Πολιτισμών». Το πρόγραμμα της Δεκαετίας θα περιλαμβάνει πολιτιστικές εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες σε όλο τον κόσμο, θέτοντας τα θεμέλια για ένα νέο διάλογο για την ενίσχυση της παγκόσμιας ειρήνης και συνεργασίας και τη διατήρηση των πανανθρώπινων αξιών για τις σημερινές και αυριανές γενιές. Το πρόγραμμα αποτελεί συνέχεια της ισχυρής δυναμικής που δημιουργήθηκε μέσω του προγράμματος «Διεθνής Δεκαετία για έναν Πολιτισμό Ειρήνης και Μη-βίας για τα Παιδιά του Κόσμου, 2001-2010».

Στις 23 Αυγούστου 2013, η Εθνική Επιτροπή UNESCO του Καζακστάν και το Υπουργείο Εξωτερικών της χώρας, επιβεβαιώνοντας τη συμβολή του Καζακστάν στην παγκόσμια διαδικασία του διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου, διοργάνωσαν Διεθνές Φόρουμ για την επίσημη έναρξη της Διεθνούς Δεκαετίας για την Επαναπροσέγγιση των Πολιτισμών. Το Φόρουμ, που πραγματοποιήθηκε στο Παλάτι της Ανεξαρτησίας στην πρωτεύουσα Αστάνα, χαιρέτισαν με ομιλίες τους η Γενική Διευθύντρια της UNESCO, κυρία Irina Bokova, ο Υπάτος Εκπρόσωπος του ΟΗΕ για τη Συμμαχία των Πολιτισμών, κύριος Nassir Al-Nasser, ο πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής UNESCO του Καζακστάν, Πρόεδρος του Ισλαμικού Εκπαιδευτικού, Επιστημονικού και Πολιτιστικού Οργανισμού ISESCO και Δημάρχος της Αστάνα, κύριος Imangali Tasmagambetov, και ο Υπουργός Εξωτερικών της χώρας, κύριος Erlan Idrissov.

Ο κύριος στόχος του Φόρουμ ήταν να ενισχύσει τις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας για την περαιτέρω προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου στα πλαίσια της Διεθνούς Δεκαετίας για την Επαναπροσέγγιση των Πολιτισμών.

Φωτογραφικό στιγμιότυπο από την τελετή λήξης © Song Hô

Εκπρόσωποι της παγκόσμιας πολιτικής, ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής και επιχειρησιακής κοινότητας καθώς και της κοινωνίας των πολιτών και των ΜΚΟ, συζήτησαν το σχηματισμό μιας νέας παγκόσμιας ημερήσιας διάταξης για την περαιτέρω ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου και της πολιτιστικής πολυμορφίας για την ειρήνη. Ανάμεσά τους ο Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για το Δικαίωμα στην Εκπαίδευση, κύριος Kishore Singh, ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Δημοκρατίας του Καζακστάν στην UNESCO, κύριος Olzhas Suleimenov, ο Γενικός Γραμματέας της Διεθνούς Οργάνωσης Τουρκικού Πολιτισμού (TÜRKSHOY), κύριος Dusen Kasseinov, ο Γενικός Γραμματέας της Ακαδημίας Λατινικότητας και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Candido Mendes της Βραζιλίας, Δρ. Candido Mendes και ο Νιγηριανός συγγραφέας και καθηγητής Δρ. Wole Soyinka, βραβευμένος με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1986.

Στην κεντρική της ομιλία, η Γενική Διευθύντρια της UNESCO, δήλωσε πως κύριος στόχος της Δεκαετίας είναι η προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης και του σεβασμού της διαφορετικότητας, των δικαιωμάτων και της ισοτιμίας των λαών, μέσω του διαπολιτισμικού διαλόγου και άλλων πρωτοβουλιών. Αυτός ο διεθνής διάλογος, συμπλήρωσε ο Ύπατος Εκπρόσωπος του ΟΗΕ για τη Συμμαχία των Πολιτισμών, μπορεί να λειτουργήσει ως βάση για την οικοδόμηση της ειρήνης και την επίτευξη του στόχου της αειφόρου ανάπτυξης. Η επίσημη τελετή λήξης του Φόρουμ πραγματοποιήθηκε στην Πυραμίδα της Ειρήνης και περιελάμβανε καλλιτεχνικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχε μεγάλος αριθμός μουσικών, χορευτών και τραγουδιστών από το Καζακστάν. Στο Διεθνές Φόρουμ, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO εκπροσωπήθηκε από τη Λειτουργό Δρ Αντιγόνη Πολυνείκη.

2013

Πρόσωπα & Γεγονότα

Aπό το 1956 η UNESCO επιλέγει κάθε χρόνο να συνδέει το όνομά της με επετείους γεγονότων ή αφιερώματα σε εξέχουσες προσωπικότητες από τα κράτη μέλη, των οποίων το έργο συνέβαλε στον εμπλουτισμό της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας, στην προώθηση της ειρήνης και στη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των λαών του κόσμου. Για το 2013 έχουν επιλεγεί, μεταξύ άλλων, ο Κωνσταντίνος Καβάφης, ο Albert Camus, ο Søren Kierkegaard, ο Constantin Stanislavsky και ο Richard Wagner.

Ελλάδα Κωνσταντίνος Καβάφης, ποιητής (1863-1933)

Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές, το έργο του οποίου επηρέασε –και συνεχίζει να επηρεάζει– πλειάδα ξενόγλωσσων συγγραφέων και ποιητών (όπως οι Forster, Auden, Yourcenar) αλλά και σημαντικούς εικαστικούς καλλιτέχνες από όλον τον κόσμο. Η πρώτη συλλογή με τα 154 ποιήματα του καβαφικού 'Κανόνα' κυκλοφόρησε σε βιβλίο μετά θάνατον το 1935. Τα ποιήματα του κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: τα ιστορικά, τα φιλοσοφικά και τα αισθησιακά.

Δανία Søren Kierkegaard, φιλόσοφος (1813-1855)

Επηρέασε την ιστορία της παγκόσμιας φιλοσοφίας και το έργο αρκετών καλλιτεχνών της «χρυσής εποχής» στην καλλιτεχνική ιστορία της χώρας του. Είναι γνωστός ως ο πατέρας του υπαρξισμού, ενώ ιδιαίτερης σημασίας θεωρούνται επίσης οι κριτικές που δημοσίευσε για το έργο του Hegel και των Γερμανών ρομαντικών, η συμβολή του στην ανάπτυξη του μοντερνισμού, οι λογοτεχνικοί πειραματισμοί του, η ζωντανή αναπαράσταση βιβλικών μορφών με τρόπο που να ανταποκρίνεται στη σύγχρονή του πραγματικότητα, οι παρεμβάσεις του στην εκκλησιαστική πολιτική και οι ένθερμες προσπάθειές του να αναζωογονήσει τη χριστιανική πίστη.

Γαλλία Albert Camus, συγγραφέας (1913-1960)

Δημοσιογράφος και συγγραφέας με πάθος για το θέατρο, του οποίου το έργο σημάδεψε την πολιτιστική ζωή της Γαλλίας μεταξύ 1936 – 1960. Το 1957 έλαβε το βραβείο Νόμπελ «για τη σημαντική λογοτεχνική του παραγωγή, που με διαύγεια και σοβαρότητα σκιαγραφεί την ανθρώπινη συνείδηση στην εποχή μας». Η ανθρωπιστική του προσέγγιση στηρίζεται στον αγώνα συμφιλίωσης της δικαιοσύνης με την ελευθερία, στην καταπολέμηση κάθε μορφής βίας και στην προώθηση της ειρηνικής συνύπαρξης.

Γερμανία Richard Wagner, συνθέτης (1813-1883)

Συνθέτης, μαέστρος, σκηνοθέτης και δοκιμιογράφος, είναι κυρίως γνωστός για τα «μουσικά δράματα» του. Οι συνθέσεις του είναι γνωστές για τη σύνθετη υφή, τις πλούσιες αρμονίες, την ενορχήστρωση και την περίτεχνη χρήση *leitmotifs*: μουσικά θέματα που συνδέονται με χαρακτήρες, μέρη, ιδέες και στοιχεία της πλοκής. Σε αντίθεση με τους περισσότερους συνθέτες όπερας, ο Wagner έγραφε τόσο τα κείμενα όσο και τη μουσική των έργων του. Μεταμόρφωσε την οπερατική σκέψη, συνδυάζοντας ποίηση, εικαστικές τέχνες, μουσική και δράμα και δημιούργησε έτσι την έννοια του συνολικού έργου τέχνης («Gesamtkunstwerk»). Διέθετε το δικό του θέατρο στο Bayreuth, που περιλάμβανε πολλές καινοτομίες ως προς τη διαρρύθμιση του χώρου. Ο εριστικός του χαρακτήρας και οι τολμηρές απόψεις του για την τέχνη, την πολιτική και την κοινωνία, τον κατέστησαν αμφιλεγόμενη προσωπικότητα.

ΗΠΑ Martin Luther King (1929-1968)

Συμπληρώθηκαν φέτος 50 χρόνια από την εκφώνηση του ιστορικού λόγου του Martin Luther King «I have a dream». Αναγνωρίζεται ως αριστουργηματικό ρητορικό κείμενο, στο οποίο ο King διατυπώνει το αίτημα για φυλετική ισότητα και τερματισμό των διακρίσεων. Οι στόχοι, οι αξίες και η σημασία του κειμένου συνδέονται άμεσα με το όραμα της UNESCO, κυρίως σε ό,τι αφορά στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταπολέμηση του ρατσισμού.

«I say to you today, my friends, that in spite of the difficulties and frustrations of the moment, I still have a dream. It is a dream deeply rooted in the American dream.»

I have a dream that one day this nation will rise up and live out the true meaning of its creed: We hold these truths to be self-evident: that all men are created equal.»

Ρωσία Constantin Stanislavsky (1863-1938)

Σκηνοθέτης και ηθοποιός, του οποίου η έρευνα και οι υποκριτικές μέθοδοι αποτέλεσαν πρότυπα στο χώρο του θεάτρου. Το 1898 ίδρυσε με τον Vladimir Nemirovich-Danchenko το Θέατρο Τέχνης Μόσχας. Εκπαίδευσε τους ηθοποιούς του να επιτυγχάνουν πιο ρεαλιστική απόδοση των χαρακτήρων που υποδύονταν με το να ταυτίζονται βαθύτερα μαζί τους, μία τεχνική που έγινε γνωστή ως μέθοδος Stanislavsky. Είναι επίσης ένας από τους πιο διακεκριμένους θεωρητικούς θεάτρου της εποχής του.

Ότι τα πράγματα δεν βαίνουν κατ' ευχήν στην Αποικία
δεν μόν' η ελαχίστη αμφιβολία,
και μ' όλο που σπωσούν τραβούμ' εμπρός,
ίσως, καθώς νομίζουν ουκ ολίγοι, να έφθασε ο καιρός
να φέρουμε Πολιτικό Αναμορφωτή.

Όμως το πρόσκομμα κ' η δυσκολία
είναι που κάμνουνε μια ιστορία
μεγάλη κάθε πράγμα οι Αναμορφωταί
αυτοί. (Ευτύχημα θα ήταν αν ποτέ
δεν τους χρειάζονταν κανείς.) Για κάθε τι,
για το παραμικρό ρωτούνε κ' ξετάζουν,
κ' ευθύς στον νου τους ριζικές μεταρρυθμίσεις βάζουν,
με την απαίτησι να εκτελεσθούν άνευ αναβολής.

Έχουνε και μια κλίσι στες θυσίες.
Παραιτηθείτε από την κτήσιν σας εκείνη·
η κατοχή σας είν' επισφαλής:
η τέτοιες κτήσεις ακριβώς βλάπτουν τες Αποικίες.
Παραιτηθείτε από την πρόσσοδον αυτή,
κι από την άλληνα την συναφή,
κι από την τρίτη τούτην: ως συνέπεια φυσική·
είναι μεν ουσιώδεις, αλλά τί να γίνει;
σας δημιουργούν μια επιβλαβή ευθύνη.

Κι όσο στον έλεγχό τους προχωρούνε,
βρίσκουν και βρίσκουν περιττά, και να παυθούν ζητούνε·
πράγματα που όμως δύσκολα τα καταργεί κανείς.

Κι όταν, με το καλό, τελειώσουνε την εργασία,
κι ορίσαντες και περικόψαντες το παν λεπτομερώς,
απέλθουν, παίρνοντας και την δικαία μισθοδοσία,
να δούμε τι απομένει πια, μετά
τόση δεινότητα χειρουργική.—

Ίσως δεν έφθασεν ακόμη ο καιρός.
Να μη βιαζόμεθα· είν' επικίνδυνον πράγμα η βία.
Τα πρόωρα μέτρα φέρνουν μεταμέλεια.
Έχει άτοπα πολλά, βεβαίως και δυστυχώς, η Αποικία.
Όμως υπάρχει τι το ανθρώπινον χωρίς ατέλεια;
Και τέλος πάντων, να, τραβούμ' εμπρός.

Κωνσταντίνος Καβάφης

«Εν μεγάλη Ελληνική αποικία, 200 π.χ.»

(Από τα Ποιήματα 1897-1933, Ίκαρος 1984

Πηγή: Επίσημος Δικτυακός Χώρος του Αρχείου Καβάφη, <http://www.kavafis.gr>)

Εθνικό πάρκο Coiba στον Παναμά © Laszlo Ilyes

Διεθνές Έτος Συνεργασίας για το Νερό

Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ ανακήρυξε το 2013 ως Παγκόσμιο Έτος Συνεργασίας για το Νερό και όρισε την UNESCO ως τον αρμόδιο οργανισμό για τον συντονισμό σχετικών δράσεων, γύρω από το σύνθημα «νερό, νερό παντού, μόνο αν το μοιραζόμαστε». Οι προκλήσεις που τίθενται σήμερα για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, είναι καθοριστικές για τη διασφάλιση της παγκόσμιας ειρήνης και την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου εκατομμυρίων ανθρώπων.

Το νερό είναι μία από τις πολυτιμότερες πρώτες ύλες για την ανθρωπότητα και επηρεάζει όλες τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Αποτελεί προϋπόθεση της ζωής στον πλανήτη μας, καθώς επίσης και βοηθητικό ή περιοριστικό παράγοντα για κάθε κοινωνική ή τεχνολογική ανάπτυξη, μια πιθανή πηγή ευημερίας ή ένδοιας, αφορμή συνεργασίας ή σύγκρουσης.

Η συνεργασία για το νερό:

- μπορεί να γίνει καταλύτης για την ειρηνική συνύπαρξη μεταξύ κοινοτήτων και κρατών, ενώ, αντίθετα, η διεκδίκηση πρόσβασης σε πόσιμο νερό μπορεί να αποτελέσει αιτία πολεμικών συγκρούσεων.
- επιφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη και συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη.
- είναι καθοριστικής σημασίας για την ικανοποίηση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων: η εξασφάλιση πόσιμου νερού συμβάλλει στην εξάλειψη της φτώχειας και επιτρέπει σε περισσότερους ανθρώπους να ενταχθούν σε εκπαιδευτικά

συστήματα, έχοντας καλύψει τις βασικές ανάγκες ζωής.

MedPartnership

Η αντιμετώπιση της υπεραλίευσης και της υποβάθμισης της ποιότητας των υπόγειων υδάτων στα παράλια της Μεσογείου, απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες από όλες τις χώρες της περιοχής. Η πρωτοβουλία MedPartnership εμπλέκει κρατικούς φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις από χώρες της Μεσογείου, με στόχο την προστασία του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος της περιοχής μέσω του καθορισμού νομοθετικών πλαισίων και μεταρρυθμίσεων. Συντονίζεται από το περιβαλλοντολογικό πρόγραμμα του ΟΗΕ για τη Μεσόγειο (UNEP/ MAP) και την Παγκόσμια Τράπεζα, και χρηματοδοτείται από το Global Environmental Facility και άλλους δωρητές, όπως η ΕΕ και τα συμμετέχοντα κράτη.

«ΝΗΡΕΑΣ»

Το Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού στην Κύπρο «ΝΗΡΕΑΣ» ιδρύθηκε το 2010, με στόχο να συστηματοποιήσει την έρευνα για τη διαχείριση υδάτινων πόρων στην Κύπρο, αναπτύσσοντας συγχρόνως δίκτυα συνεργασίας με χώρες στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και στον υπόλοιπο κόσμο. Το κέντρο εστιάζει την έρευνα σε τρεις θεματικούς πυλώνες:

1. Ποιότητα νερού, παρακολούθηση.
2. Διάθεση και διαχείριση νερού στις πόλεις.
3. Κοινωνικο-οικονομική ανάλυση ζητημάτων που σχετίζονται με το νερό.

Η έρευνα είναι διεπιστημονική και εμπλέκει ερευνητές από τομείς όπως χημεία, βιολογία, υδρολογία, υδρομηχανική, υπολογιστική μηχανική, επιστήμη περιβάλλοντος, οικονομικά κ.ά.

Το Κέντρο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την Κυπριακή Δημοκρατία (μέσω του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας).

Περισσότερα:
<http://www.nireas-iwrc.org>

Ποιότητα νερού

- Ένας στους εννιά ανθρώπους δεν έχει πρόσβαση σε βελτιωμένες πηγές πόσιμου νερού και ένας στους τρεις στερείται επαρκούς καθαριότητας.
- Περίπου 3,5 εκατομμύρια άνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο λόγω ανεπαρκούς πόσιμου νερού, καθαριότητας και υγιεινής.
- Η βιοποικιλότητα των υδάτινων οικοσυστημάτων έχει επηρεαστεί περισσότερο από κάθε άλλο οικοσύστημα του πλανήτη.
- 80% των αποβλήτων σε αναπτυσσόμενες χώρες διοχετεύονται ανεπεξέργαστα απευθείας στο νερό.
- Οι βιομηχανίες υπολογίζεται ότι παράγουν 300-400 μεγατόνους αποβλήτων στο νερό κάθε χρόνο.
- Νιτρικά άλατα από τη γεωργία είναι το πιο συνηθισμένο χημικό απόβλητο που μολύνει τους υδροφόρους ορίζοντες (ground-water aquifers).

Το IPCC (Intergovernmental Panel for Climate Change) προβλέπει ότι μέχρι το 2070 στην κεντρική και νότια Ευρώπη ο αριθμός των ανθρώπων που θα επηρεαστούν από συνθήκες που σχετίζονται με το νερό θα ανέλθει από 28 σε 44 εκατομμύρια. Η δυνατότητα παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη αναμένεται να σημειώσει πτώση 6%, ενώ, αντίθετα, στη Μεσόγειο υπολογίζεται να αυξηθεί κατά 20 – 50%. Το κόστος προσαρμογής στις συνέπειες της παγκόσμιας θερμοκρασιακής ανόδου 2°C μπορεί να κυμαίνεται από US\$70 σε \$100 δις κάθε χρόνο, μεταξύ 2020 – 2050 (World Bank, 2010).

Το νερό, ως ζωτικό στοιχείο, τόσο για τον υλικό βίο του ανθρώπου, όσο και για τους συμβολισμούς που του αποδίδονται στα έργα της πνευματικής δημιουργίας, αποτέλεσε σημείο εκκίνησης πολλών ιστορικών – και προϊστορικών ακόμη – πολιτισμών.

Πολλά από τα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το υδάτινο στοιχείο, που αναγνωρίζεται ως κύριο ή δευτερεύον συστατικό στοιχείο της εξαιρετικής παγκόσμιας αξίας τους. Οι ποικίλοι τρόποι με τους οποίους αξιοποιήθηκε το νερό είναι ενδεικτικοί της φιλοσοφίας και της κοινωνικής οργάνωσης οποιοδήποτε πολιτισμού, σε κάθε γεωγραφική περιοχή και κάθε ιστορική περίοδο.

Έχοντας εντοπίσει αυτή τη στενή σχέση, το Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς έθεσε σε εφαρμογή ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα για την προστασία θαλάσσιας κληρονομιάς, το World Heritage Marine Programme.

Το πρόγραμμα καλύπτει σήμερα 46 χώρους από 35 κράτη μέλη, με κριτήρια συμπερίληψης την εξαιρετική ομορφιά, τη γεωλογική αξία και τις διεργασίες που συντελούνται εκεί ως προς το οικοσύστημα και τη βιοποικιλότητα. Πέρα από τους χώρους που καλύπτει το εν λόγω πρόγραμμα, αρκετά άλλα μνημεία που είναι εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς συνδέονται με το νερό και την αξιοποίησή του από τον άνθρωπο.

Ιράν, Shustar

Το ιστορικό σύστημα ύδρευσης στην πόλη Shustar του Ιράν αποτελεί αριστούργημα μιας ευρηματικής ευφυΐας, που χρονολογείται στην εποχή του Δαρείου τον 5ο π.Χ. αιώνα.

Πρόκειται για ένα σύστημα που δημιούργησε δύο κύρια κανάλια εκτροπής στον ποταμό Kârun, ένα εκ των οποίων, το κανάλι Gargar, εξακολουθεί μέχρι σήμερα να παρέχει νερό στην Shustar διαμέσου μίας σειράς από τούνελ που τροφοδοτούν με νερό τους μύλους. Σχηματίζει ένα εντυπωσιακό φαράγγι απ' όπου το νερό χύνεται καταρρακτωδώς στη δεξαμενή. Αποτελεί μαρτυρία για την τεχνογνωσία των Ελαμιτών και των Μεσοποταμιών, καθώς και επιδράσεις από τους Ναυατιανούς και τους Ρωμαίους.

Γερμανία, Bergpark Wilhelmshöhe

Ο «υδάτινος κόσμος» του Wilhelmshöhe είναι μία από τις πιο πρόσφατες εγγραφές στον κατάλογο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO (2013). Περιλαμβάνει πολυάριθμες δεξαμενές και κανάλια που τροφοδοτούν με νερό ένα σύνθετο σύστημα υδροπνευματικών συσκευών, και μέσω αυτού ένα μεγάλο θέατρο Baroque, σιντριβάνια και έναν καταρράκτη ύψους 350 μέτρων.

Το μεγάλο μέγεθος του πάρκου και τα συστήματα ύδρευσης που το συνθέτουν, σε συνδυασμό με το γιγαντιαίο άγαλμα του Ηρακλή που δεσπόζει στο χώρο, αποτελούν έκφραση των ιδεωδών της απόλυτης μοναρχίας κατά την οποία δημιουργήθηκαν και παράλληλα πρόκειται για ένα εξαιρετικό παράδειγμα αισθητικής της εποχής Baroque και του Ρομαντισμού.

Ολλανδία

Η Ολλανδία ήταν πάντοτε συνδεδεμένη με το νερό και η ιστορία της είναι μια διαρκής πάλη επιβίωσης και συνύπαρξης με το υγρό στοιχείο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα: το αστικό σύνολο της περιοχής των καναλιών του Άμστερνταμ, που ξεκίνησε ως εφαρμογή ενός σχεδίου για το κτίσιμο μιας νέας πόλης–λιμάνι, περί τα τέλη του 16ου – αρχές 17ου αιώνα. Αποτελείται από ένα

δίκτυο ομόκεντρων ημικυκλικών καναλιών (σε ακτινωτή διάταξη), δυτικά και νότια της ιστορικής παλιάς πόλης και από το μεσαιωνικό λιμάνι που περικύκλωνε την παλιά πόλη.

Η πόλη του Άμστερνταμ, με το εμπορικό ναυτικό που ανέπτυξε και το σύστημα καναλιών, αναχωμάτων και δεξαμενών, δεν πλημμύρισε ποτέ σε όλη την ιστορία της και αποτέλεσε πολεοδομικό πρότυπο ανά τον κόσμο σε όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα. Ο Μέγας Πέτρος της Ρωσίας ανέθεσε στη συνέχεια σε δικούς του μηχανικούς να κτίσουν την Αγία Πετρούπολη σε παρόμοιο πρότυπο.

Κονγκό, Sangha

Περιλαμβάνει τρία συνεχόμενα πάρκα, στα σύνορα Καμερούν, Κεντρικής Αφρικής και Κονγκό, συνολικής έκτασης περίπου 750.000 εκταρίων. Έχει διατηρήσει σε μεγάλο βαθμό τη συνέχεια των οικολογικών και εξελικτικών διεργασιών καθώς και πλούσια βιοποικιλότητα. Παρουσιάζει ένα ευρύ φάσμα των ειδών που απαντούν στα υγρά τροπικά δάση της κοιλάδας του Κονγκό.

Τα δάση και οι λίμνες που απαρτίζουν το Sangha έχουν ενταχθεί σε ειδικά προγράμματα προστασίας της UNESCO (Natural World Heritage in the Congo Basin και Biodiversity Conservation in Regions of Armed Conflict: Protecting World Heritage in the Democratic Republic of the Congo), λόγω του ότι βρίσκονται σε εμπόλεμη ζώνη.

Γαλλία, όχθες του Σηκουάνα

Το Παρίσι είναι παραποτάμια πόλη. Από τους πρώτους ανθρώπινους οικισμούς των παρισινών φυλών, στα προϊστορικά χρόνια, ο Σηκουάνας διαδραμάτισε τόσο αμυντικό όσο και οικονομικό ρόλο. Η ιστορική

πόλη, που αναπτύχθηκε κυρίως μεταξύ 16ου-17ου και 20ου αιώνα, αναφέρεται στη στενή σχέση ποταμού και ανθρώπων: προστασία, εμπόριο, χώρος περιπάτου και αναψυχής. Τα αρχιτεκτονικά αριστουργήματα που κτίστηκαν κατά μήκος των ακτών του Σηκουάνα όπως και οι πλατιές λεωφόροι της εποχής του Haussmann επηρέασαν τον πολεοδομικό σχεδιασμό σε αρκετές χώρες του κόσμου.

Κίνα

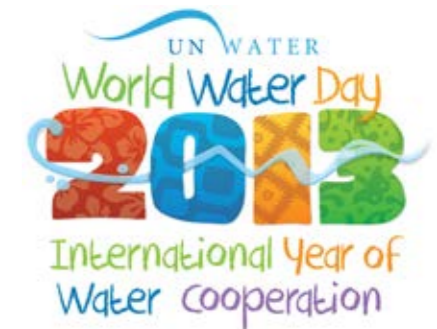
Αρκετά από τα μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς της Κίνας έχουν ως συνεκτικό κρίκο μεταξύ τους το σύστημα ύδρευσης και τον περίτεχνο

σχεδιασμό. Οι κλασικοί κήποι Suzhou, τα θερινά ανάκτορα και οι αυτοκρατορικοί κήποι στο Πεκίνο, το ορεινό θέρετρο και οι ναοί του Chengde συνδυάζουν αρμονικά τη φυσική ομορφιά του τοπίου, την πρακτική χρήση του νερού και την αισθητική αξιοποίησή του.

Παναμάς, Εθνικό Πάρκο Coiba και ζώνη θαλάσσιας προστασίας

Το Εθνικό πάρκο Coiba, στη νοτιοδυτική ακτή του Παναμά περιλαμβάνει το νησί Coiba και άλλα 38 μικρότερα νησάκια και τις περιβάλλουσες θαλάσσιες

περιοχές στον κόλπο του Chiriquí. Αποτελεί εξαιρετικό δείγμα φυσικού εργαστηρίου παρατήρησης και παρέχει έναν οικολογικό σύνδεσμο στον ανατολικό τροπικό Ειρηνικό ωκεανό για τη μετάβαση πελαγίσσιων ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών.

Οι ανεμόμυλοι του Kijderdijk, Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Ολλανδίας.

© Αντιγόνη Πολυεικλή

ΜΟΥΣΕΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Εγκαινιάστηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2013 το Μουσείο της Υδατοπρομήθειας, στη λεωφόρο Αθαλάσσας στη Λευκωσία, στο χώρο όπου στεγάζεται το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. Αποτελείται από δύο χώρους, έναν εξωτερικό και έναν εσωτερικό, όπου εκτίθενται αντικείμενα σχετικά με την ιστορία του συστήματος ύδρευσης, άρδευσης και αξιοποίησης των υδάτινων πόρων της Κύπρου. Ο επισκέπτης μπορεί να περιδιαβεί τον ειδικά διαμορφωμένο υπαίθριο χώρο, δίπλα σε ένα τεχνητό ρυάκι, με γέφυρες, πετρόκτιστες βρύσες, υδρόβια φυτά, ανεμόμυλο, δεξαμενές, αλακάτι, και να μπει σε ένα μικρό παραδοσιακό δωμάτιο με προϊόντα και εργαλεία που χρησιμοποιούσαν οι Κύπριοι στις αγροτικές και οικιακές τους εργασίες.

Το Μουσείο, πέρα από τον εκθεσιακό χώρο με μηχανήματα και συσκευές υδροδότησης, διαθέτει ενημερωτικό υλικό και εξοπλισμό για τις μεθόδους με τις οποίες ελέγχεται η ποιότητα του νερού, με χημικές και μικροβιολογικές εξετάσεις, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Κρατικού Χημείου. Επίσης, αποτελεί χώρο μελέτης της διαδρομής του νερού από την πηγή ή τη θάλασσα μέχρι τη βρύση κάθε σπιτιού. Ένα από τα εσωτερικά τμήματα του Μουσείου προσφέρεται για εκπαιδευτικές δραστηριότητες, προβολές και διαλέξεις, με στόχο την ολοκληρωμένη πληροφόρηση των επισκεπτών με διαδραστικά μέσα.

Ο Διευθυντής του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας, κ. Νίκος Ζαμπακίδης, ξενάγησε στο Μουσείο τις Λειτουργούς της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO και καθηγητές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, υπεύθυνους για τα κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας ιδρύθηκε το 1953, με απόφαση της αγγλικής διακυβέρνησης, σε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού του συστήματος ύδρευσης της πρωτεύουσας. Επί Αγγλοκρατίας κατασκευάστηκαν οι πρώτες δημόσιες βρύσες στην πόλη καθώς και υδατοδεξαμενές οι οποίες συνδέονταν με δίκτυο διασωλήνωσης για τη μεταφορά του νερού εντός και εκτός του κέντρου της Λευκωσίας. Μετά το 1974, η ραγδαία αύξηση της ζήτησης νερού ανάγκασε το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας να επεκτείνει το σύστημα υδροδότησης, να αξιοποιήσει υπόγειες πηγές νερού και να προχωρήσει στη χρήση της μεθόδου της αφαλάτωσης. Σήμερα, οι μονάδες αφαλάτωσης και τα φράγματα καλύπτουν το 98% των αναγκών των καταναλωτών στη Λευκωσία και στους Δήμους Στροβόλου, Λατσιών, Έγκωμης, Αγίου Δομετίου, Αγλαντζιάς, Λατσιών, Γερίου και Τσερίου.

«Ο άνθρωπος οφείλει την επιβίωσή του στο νερό. Όπου δεν υπάρχει εστία υδάτινων πόρων, δεν υπάρχει ζωή, δεν υπάρχει εξέλιξη και παραγωγικότητα.»

(Νίκος Ζαμπακίδης, Διευθυντής Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNESCO

Πρόεδρος
Λουκία Χατζηγαβριήλ

Γενικός Γραμματέας
Πάυλος Παρασκευάς

Μέλη
Στέλιος Γεωργιάδης, Υπουργείο Εξωτερικών
Δημήτρης Μιχαηλίδης, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Κούλα Παπαδοπούλου, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
Μαρίνα Πολυδώρου, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου, Τμήμα Αρχαιοτήτων

Λειτουργοί
Θέκλα Παπαντωνίου
Αντιγόνη Πολυεική